

Geografické informační systémy #6

Vstup údajů do GIS
a jejich restrukturalizace

Úvod

- ◆ Zdroje informací
  - ◆ GIS je obecné prostředí pro zpracování geo-informací
  - ◆ Program + data
- ◆ Získávání dat ze zdrojů geodat
  - ◆ Veřejná data, trh s daty, EU (INSPIRE, GMES)
- ◆ Fotogrammetrie, DPZ, přímé mapování v terénu
- ◆ Znovupoužití dat
- ◆ Restrukturalizace dat

Činnosti v rámci projektu GIS

- ◆ 4 typické kroky v GIS projektu:
- ◆ Stanovení cílů projektu:
  - ◆ databázová aplikace – důraz na její správné navržení, všeobecně uznávaný formát, univerzální výstupy
  - ◆ analytická aplikace – specializované potřeby uživatelů.
  - ◆ v poslední době sílí potřeba zavádět GIS do řídicích a rozhodovacích procesů
- ◆ Budování databáze – softwarové inženýrství, modelování. Restrukturalizace – úprava dat.
- ◆ Vykonání analýz a syntéz údajů
- ◆ Prezentace výsledků analýz

Vstup údajů, naplňování databáze

- ◆ Nejnáročnější a nejnákladnější část práce.
- ◆ Autorská práva, obchodování s daty, státní správa, situace v USA.
- ◆ Různé zdroje údajů - mapy, výkresy, fotogrammetrické zdroje, DPZ, geodetická měření, statistické údaje, CAD...
- ◆ Vhodný pracovní postup, technická zařízení
- ◆ Co chceme zaznamenávat: geometrie, topologie, atributy

Zdroje údajů

- ◆ Dostupnost (veřejná), trh s geografickými údaji, ČÚZK
- ◆ Primární a sekundární zdroje.
- ◆ Přímé a nepřímé měření – vlastní přístup.
- ◆ Zaznamenávání údajů:
  - ◆ cílem je dlouhodobé uchování naměřených/zjištěných hodnot o ...
  - ◆ analogový záznam/digitální záznam (význam pojmů), digitalizace, strukturování informace
- ◆ Digitalizace - chyby, způsoby (manuální, poloautomatický, automatický)

Zdroje údajů

- ◆ Přímé měření - měří se prostorové a časové fenomény pomocí vhodné škály (počet, výskyt, ...) - měření počtu entit nějakého rostlinného druhu v dané lokalitě, množství srážek (nádobou)
- ◆ nepřímé - měří se prostřednictvím chemických, fyzikálních nebo biotických znaků (spíše jevy) – měření teploty přes jev roztahování rtuti ve sloupci, měření intenzity záření přes vybuzené napětí ve fotobuňce
- ◆ u měření geodat převažují nepřímé způsoby měření

Primární zdroje

- ◆ Primární zdroj dat je moje vlastní měření v terénu pro účely získání dat. Je nutná moje fyzická přítomnost a akce v dané lokalitě.
- ◆ Geodetická měření - geometrická část popisu
- ◆ Atributová část popisu - přímé zjišťování, měření, statistiky
- ◆ Vhodné pomůcky – GPS, zápisníky
- ◆ Fotogrammetrie - klasický zdroj údajů pro mapování. Dále DPZ - rozsáhlá území.

Sekundární zdroje

- ◆ Sekundární zdroje jsou znovupoužitím již existujících geodat.
- ◆ kartografické zdroje, vznikly primárně měřením
- ◆ mapa je ovlivněna účelem, pro který vznikla
- ◆ primární zdroje se zdají vhodnější. V praxi bývají naopak zdrojem vstupů již existující mapy

Sekundární zdroje – související faktory

- ◆ přesnost map, měřítko. Snímací zařízení musí být přesné (tisk map má taky svoje rozlišení a chyby)
- ◆ jemné detaily (tloušťka čar pod 0.1 mm)
- ◆ množství barev
- ◆ zobrazované území je rozděleno do mapových listů - skládání
- ◆ mapy nejsou primárně určené pro skenování
- ◆ Digitalizace katastru

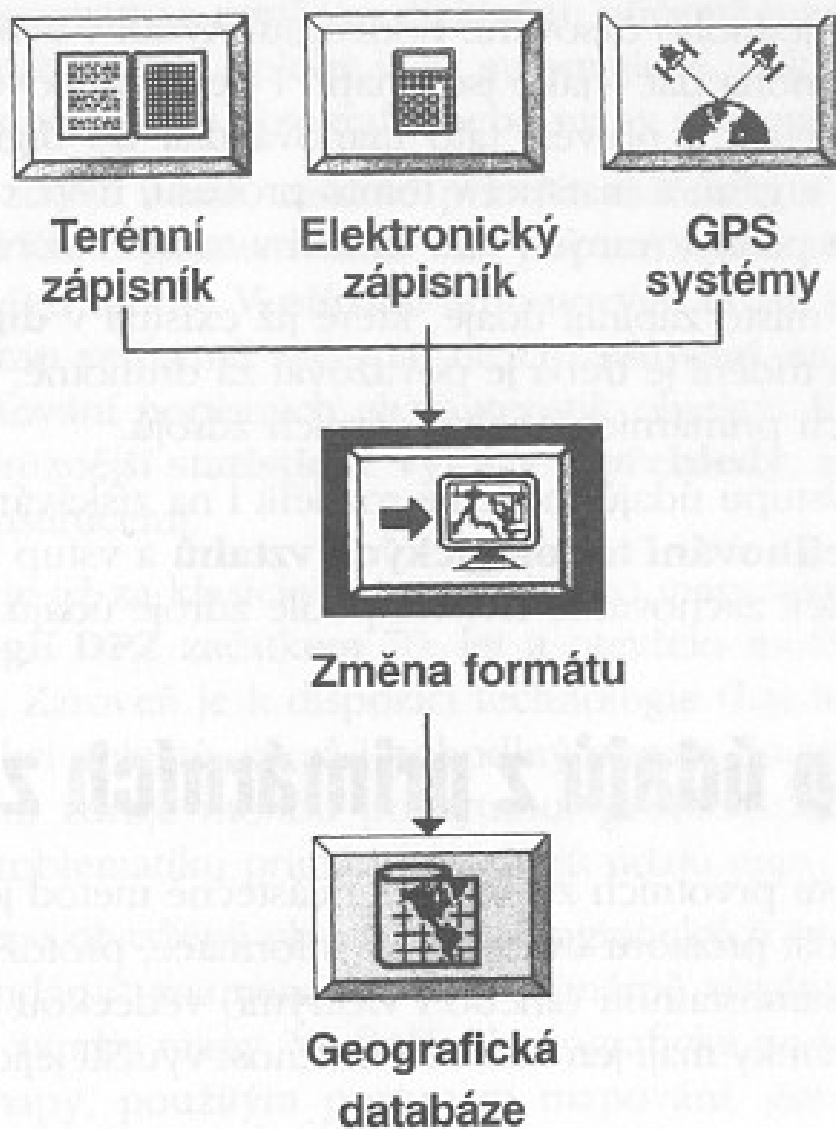
Sekundární zdroje

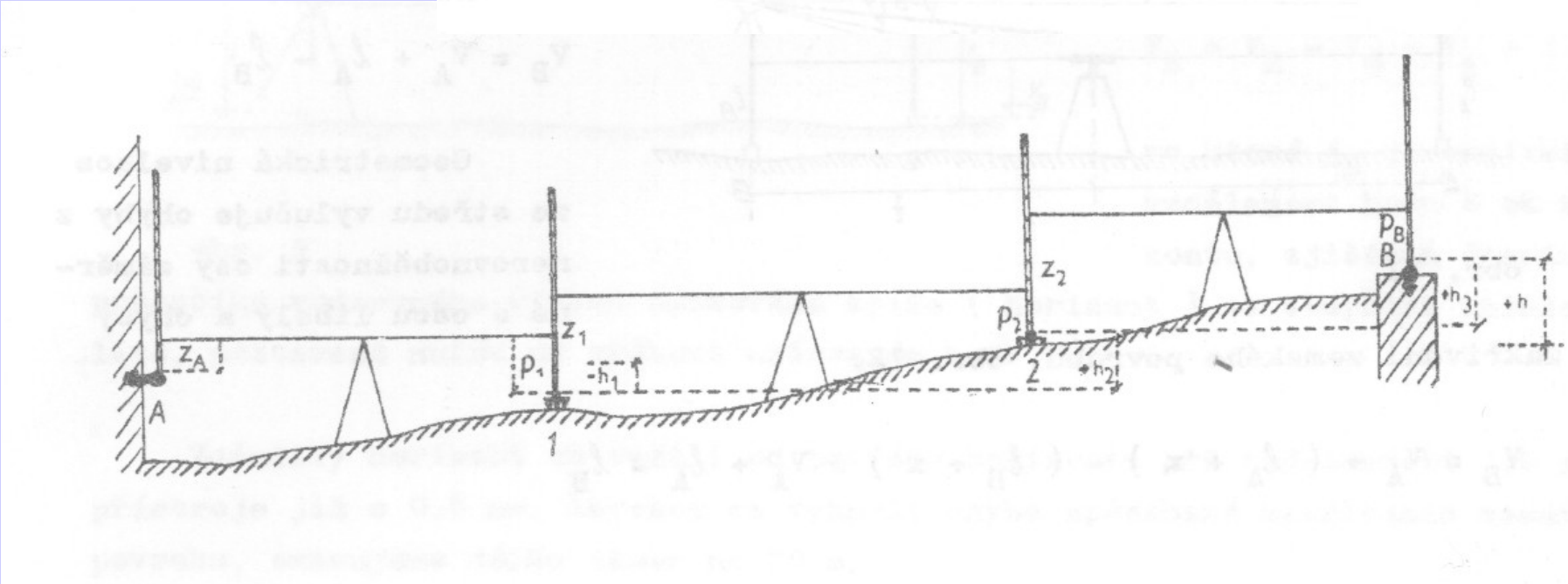
- ◆ S ohledem na tradice lokality
  - ◆ velká území s řídkým obydlím (Kanada) dají přednost DPZ (navíc jsou vždy aktuální).
  - ◆ země s bohatou tradicí kartografie spíš vychází z vytvořeného fondu map.
- ◆ Vstup údajů - kroky:
  - ◆ vstup geometrie
  - ◆ vstup topologie
  - ◆ vstup atributů

Vstup údajů z primárních zdrojů

- ◆ ...z geodetických měření
- ◆ Průzkum v terénu
- ◆ Geodetický zápisník, pak digitalizace
- ◆ Elektronická zařízení, vysoká přesnost
- ◆ CAD podpora - MicroGEO, Geo (nádstavby MicroStation, Bentley systems)
- ◆ COGO (Coordinate Geometry Systems) – podpora průzkumů (survey) – ArcGIS Survey Analyst
- ◆ Pochopitelné je uplatnění GPS

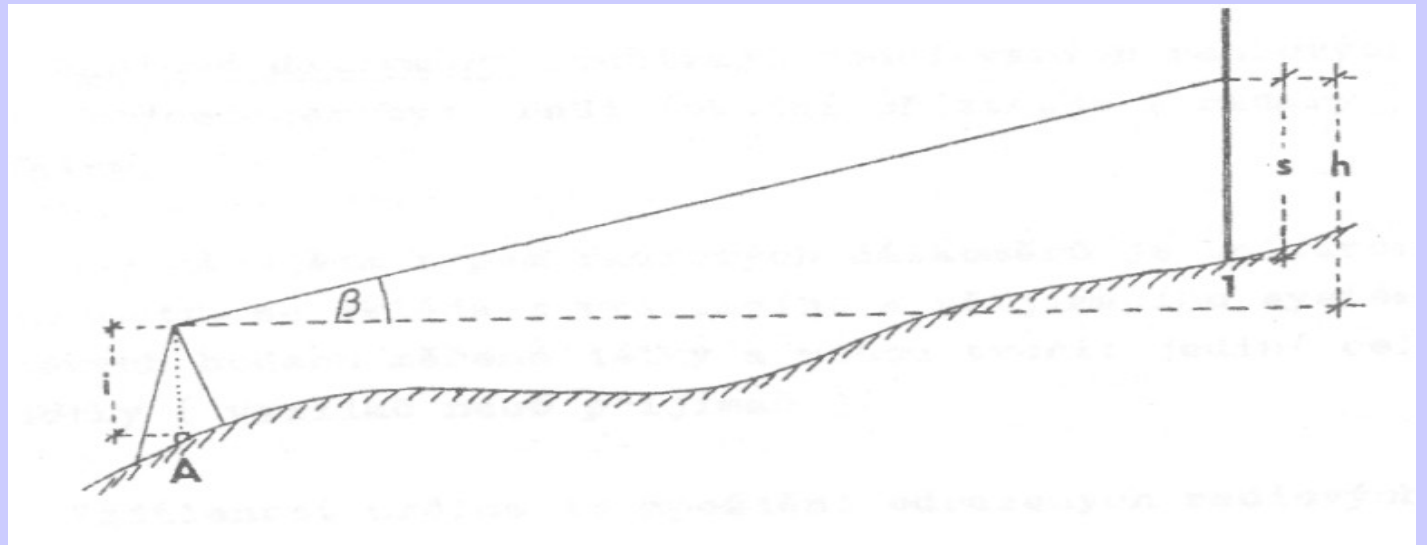
Vstup údajů z primárních zdrojů

Trigonometrické měření výšek metodou kupředu

- Výškový rozdíl h počítáme z výrazu:
$$h = d \cdot \operatorname{tg} \beta \quad \text{nebo} \quad h = d \cdot \operatorname{cotg} z$$
- Výšku bodu B pak spočteme:
$$V_B = V_A + i + h - s$$

LOCUS PERENNIS
diligentissime cum fibella librationis
quae est in Austria et Hungaria con-
fecta cum mensura graduum me-
ridionalium et parallelorum quoniam
Europaeam vocant erectum
MDCCCLXXXIX.

Základní nivelační bod ČR

I. LIŠOV

Nadmořská výška

564,7597 m

v systému Bpv.

Vlastní bod představuje vyhlazená skalní
ploška velikosti 15x15 cm. K nivelační síti
byl připojen v letech 1877 a 1878.

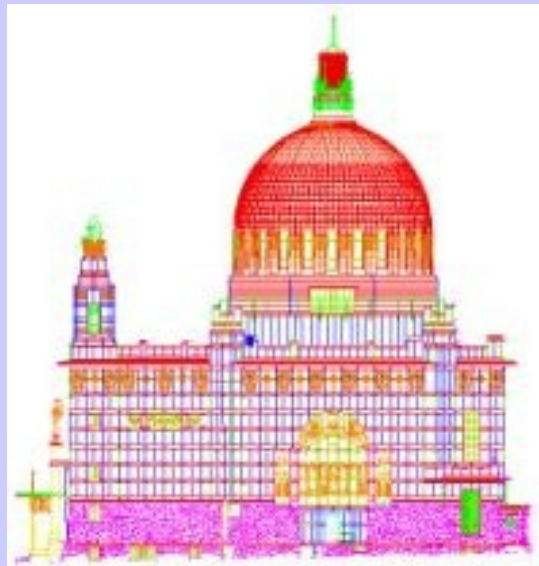
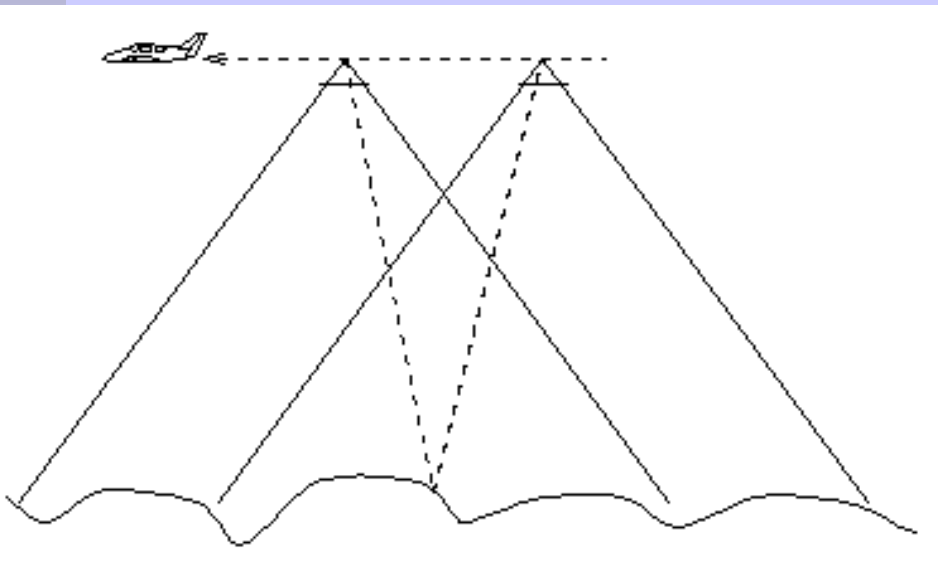
Pomník nad bodem byl sestaven r. 1890.

V roce 1998 byl bod č. 2.1, jeden ze 6-ti
zajišťovacích bodů, zapojen do Základní
geodynamické sítě ČR metodou GPS.

Zeměměřický úřad, Pod Sídlištěm 9, 182 11 Praha 8

Fotogrammetrie

- ◆ Fotogrammetrie je obor a věda, která se zabývá rekonstrukcí tvaru, velikosti a polohy předmětů zobrazených na fotogrammetrických snímcích (základem je snímek). Různé přístupy k pořízení snímku.
- ◆ Primární zdroj, nepřímá metoda

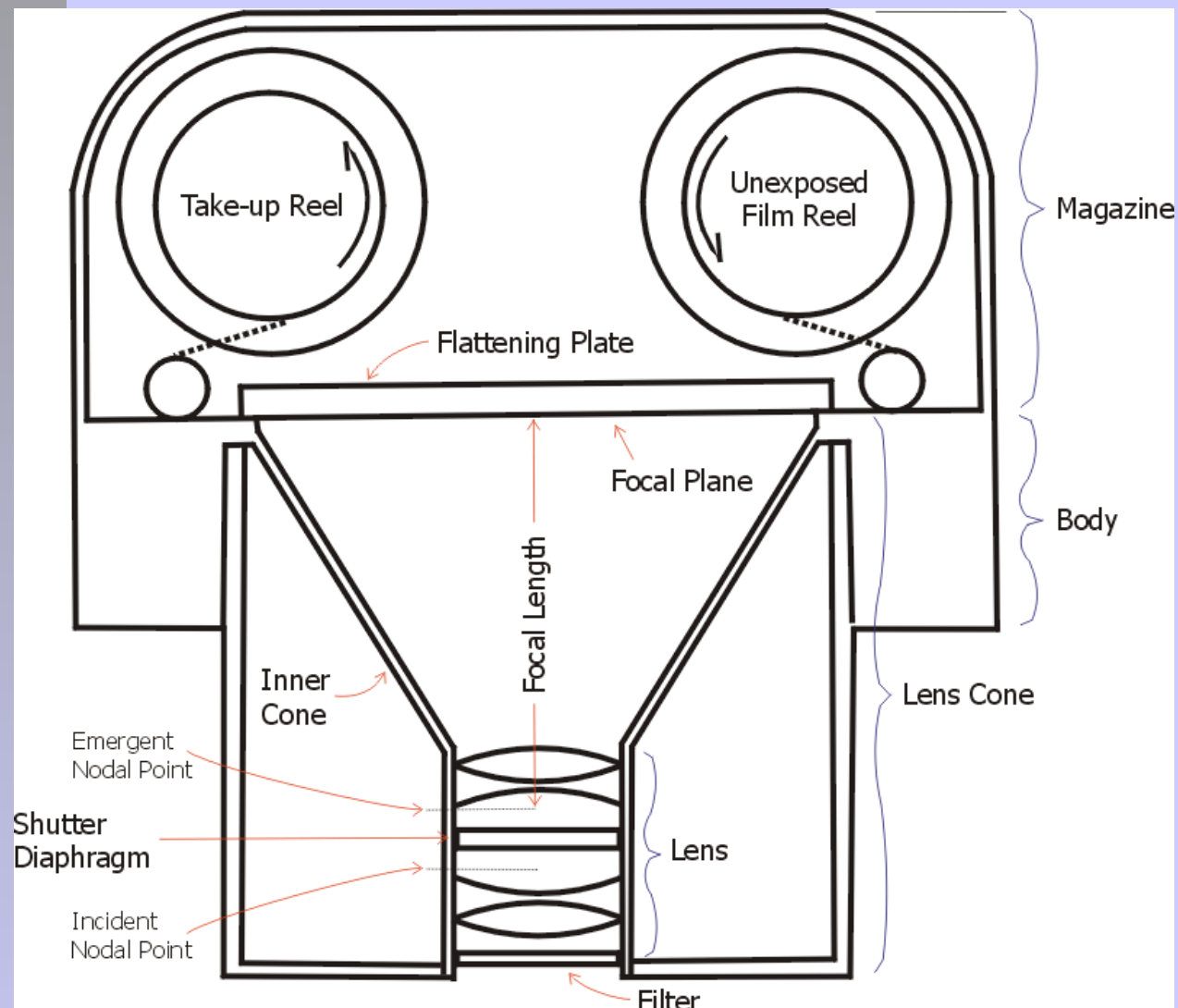

Ortofoto (Ortho-photo)

- ◆ asi nejvýznamnější produkt digitální fotogrammetrie
- ◆ snímek, který umožňuje měření (polohy, vzdáleností, úhlů)
- ◆ obvyklý podklad pro vypracovávání rastrových a vektorových mapových děl
- ◆ vytváření přesného DMT

Fotogrammetrie

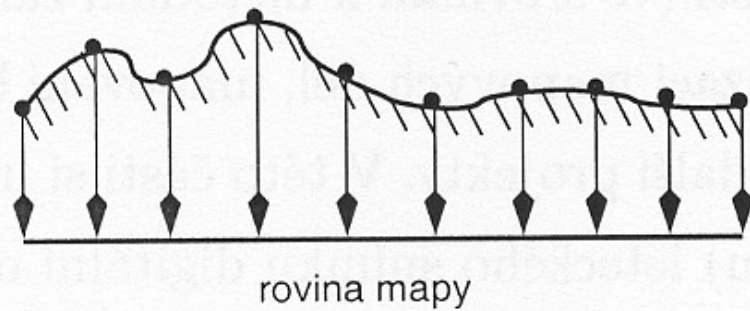
- ◆ předpoklad - úhel pohledu je nulový (osa objektivu míří "kolmo dolů")
- ◆ středová projekce snímku - transformace - ortogonální projekce
- ◆ podstatné - měření neprobíhá v terénu, ale na pořízeném snímku (podobně DPZ)
- ◆ fotointerpretace - průzkum snímku, popis předmětů na snímku

Fotogrammetrie - rozdělení

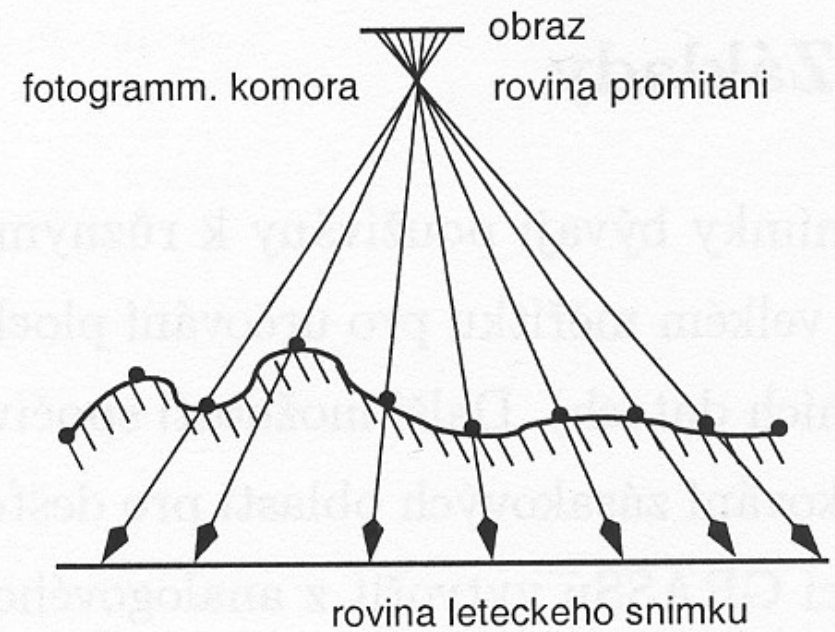
- ◆ podle polohy kamery - pozemní a letecká
- ◆ podle vyhotovené - jednosnímková, dvojsnímková (snímková dvojice, prostorový model)
- ◆ podle výstupu - analytická, analogová, digitální
- ◆ digitální (digitální pořízení obrazu) - zřejmě trend

Promítání

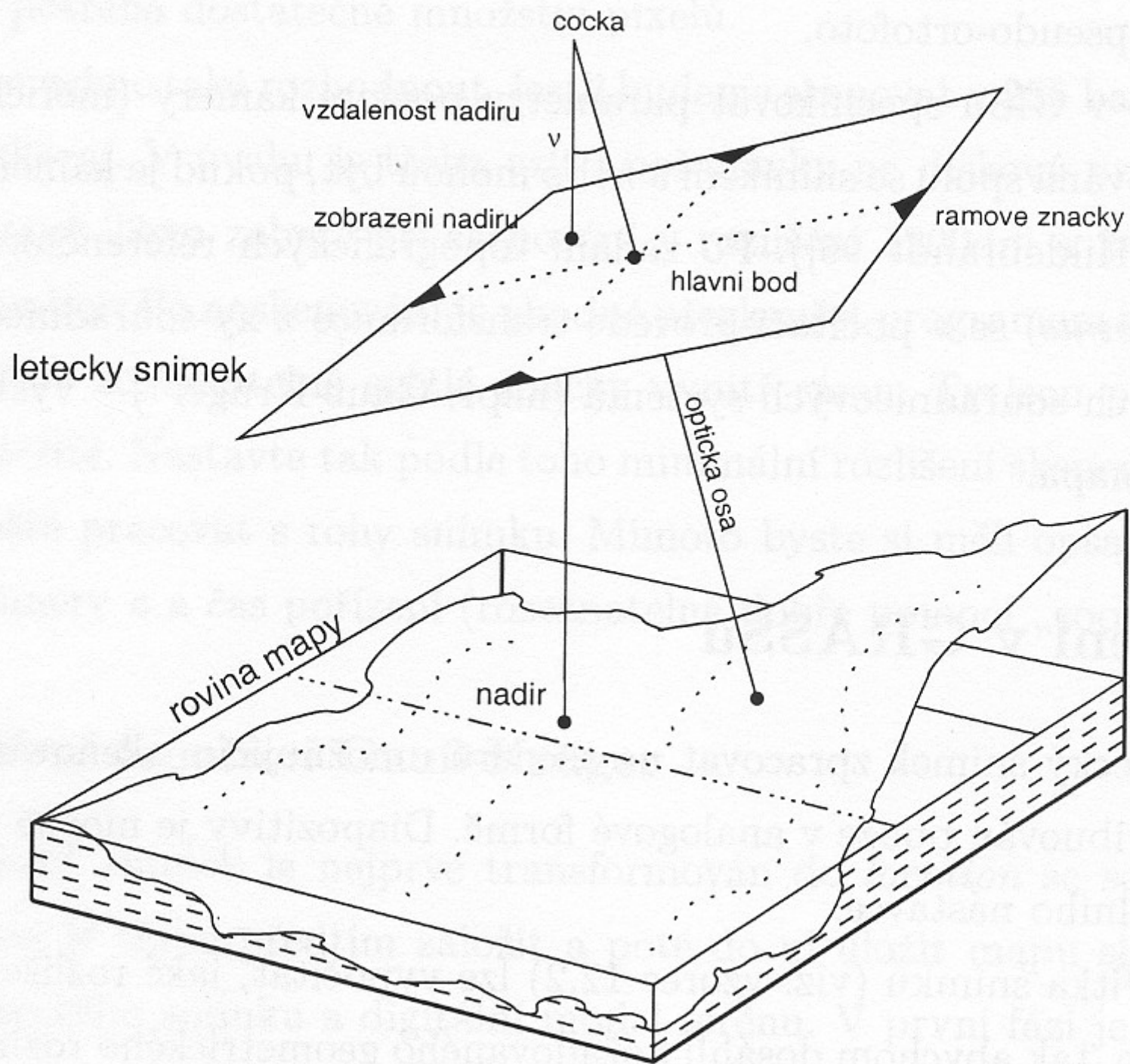
ortogonalni projekce

stredove promítání

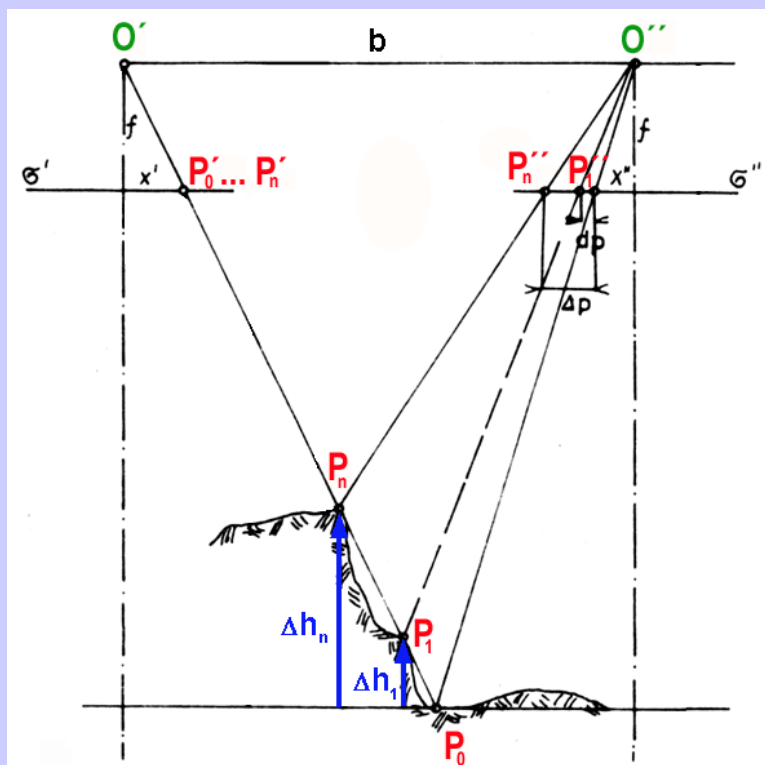
Popis snímku

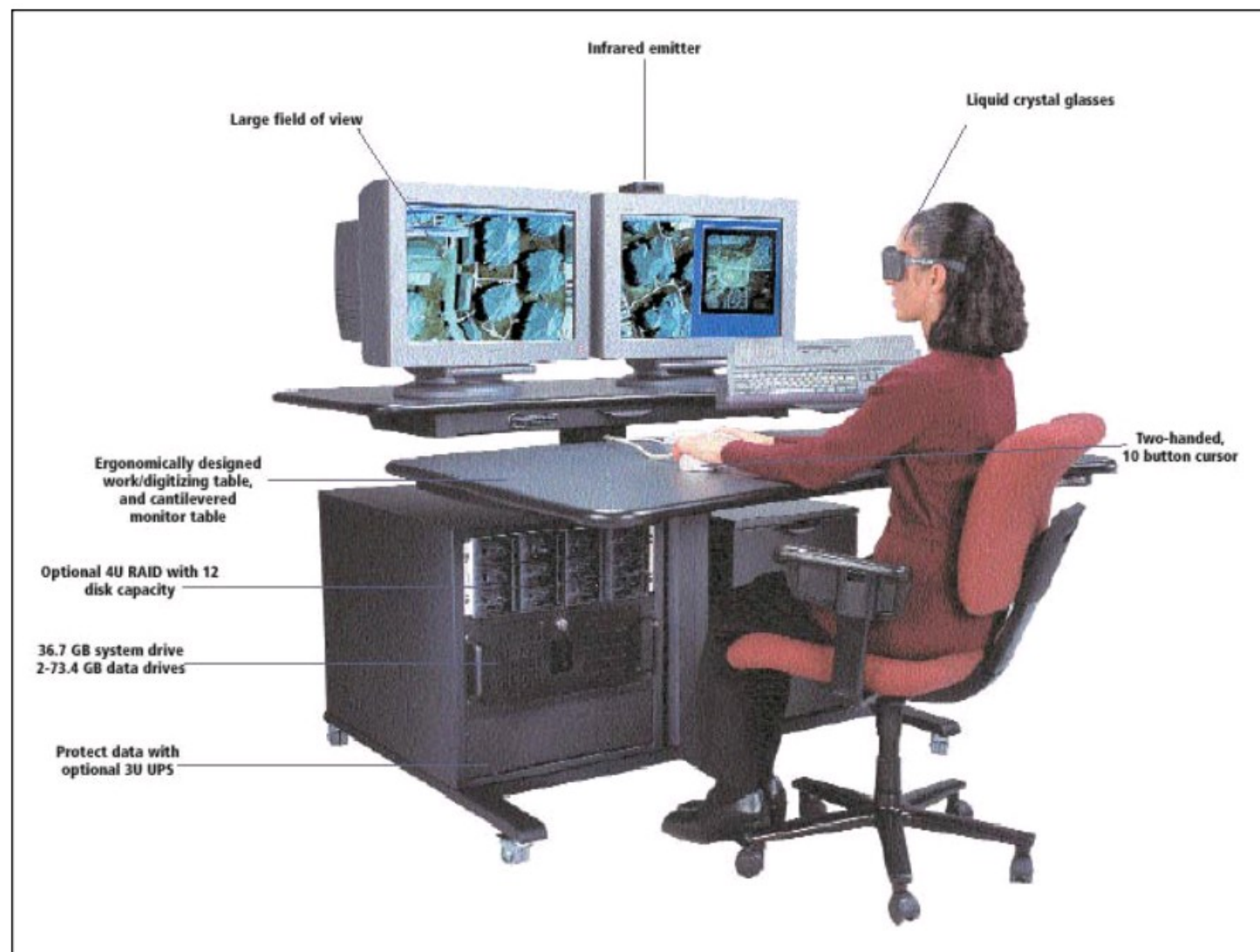
- ◆ Nadir - bod na zemském povrchu, který je pod pozorovatelem
- ◆ Je-li povrch území "hladký", tak může být obraz přímo použit pro odečet vzdáleností a ploch.
- ◆ U členitého povrchu musí platit: výškové rozdíly nesmí být větší než měřítko snímku děleno 500
  - ◆ mějme 1:10 000, pak maximální rozdíl výšek musí být 20m. Jinak se musí transformovat na ortofotomapu (specializované nástroje).
  - ◆ Jinak je nutno použít DEM na korekce tvaru terénu

Úpravy

- ◆ Stereoskopie - dva snímky, každé oko sleduje jeden z nich. Vzniká prostorový dojem.
- ◆ sjednocení osvětlení na celé ploše snímku
- ◆ korekce deformací
- ◆
- ◆ Stereo Analyst
- ◆ i.ortho.photo

obr.11 Vyhodnocovací pracoviště firmy ERDAS – fotogrammetrická stanice ERDAS Imaging

Podobné řešení nabízí firma Z/I Imaging. Základem je promyšlené hardwarové

DPZ – Dálkový průzkum Země

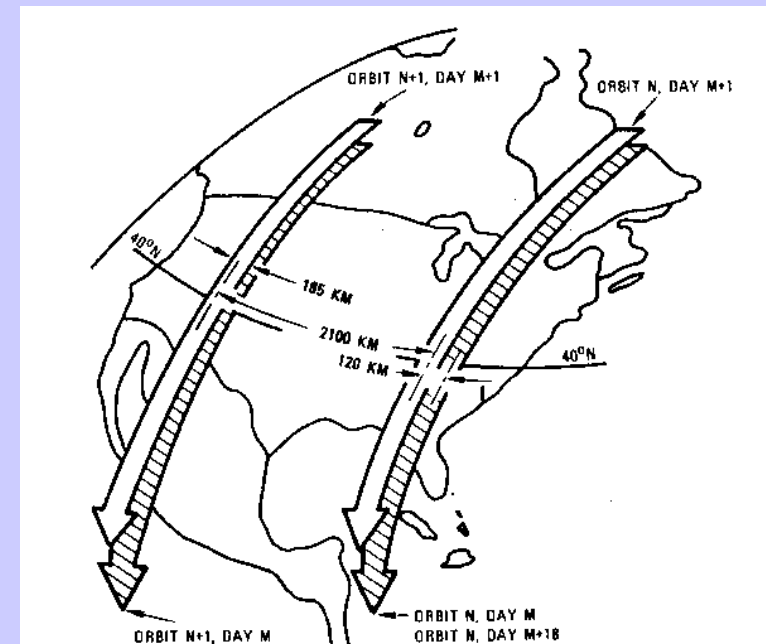
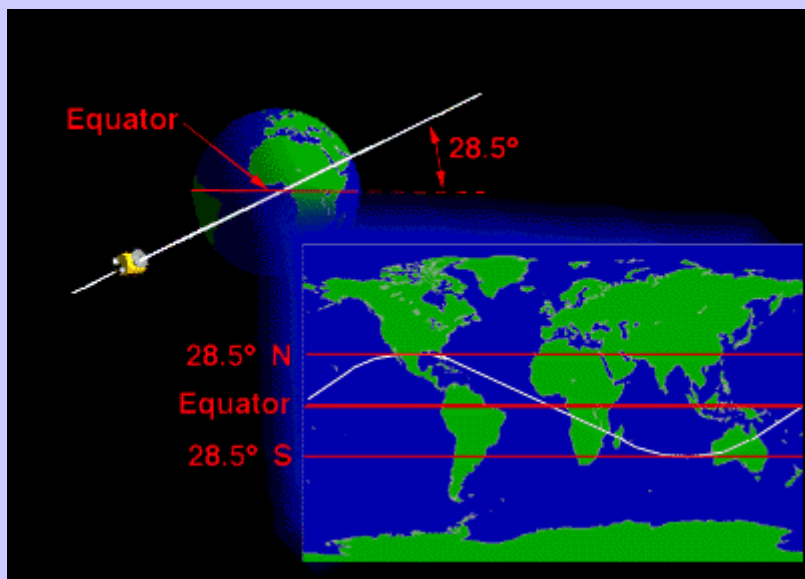
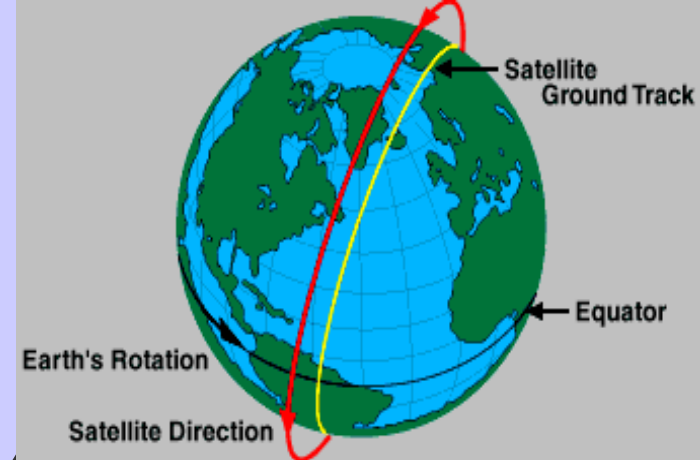
- ◆ Každé získávání informací o objektu zkoumáním z dálky.
- ◆ Remote Sensing
- ◆ Podle ISPRS - DPZ je umění, věda a technologie na získávání spolehlivých informací o fyzikálních objektech a jejich okolí pomocí záznamu, měření a interpretace snímků a digitálních záznamů, které se získávají pomocí nekontaktních snímacích systémů.

DPZ

- ◆ Podle zdroje (snímacího) záření:
  - ◆ pasivní systémy - zdroj záření je přirozený (Slunce)
  - ◆ aktivní systémy - vlastní zdroj záření (vysílají ho k Zemi a snímají odraz)
  - ◆ spektrum záření, odrazivost různých povrchů
- ◆ Počátky DPZ sahají k roku 1967 - systém Landsat (NASA).
- ◆ 1978 - začátek projektu SPOT (Francie, Švédsko, Belgie). 1986 start prvního nosiče.
- ◆ Orbita. 705 km Landsat, 832 km SPOT. Landsat přelétá nad námi v 9:00, SPOT kolem desáté.

Orbity

- ◆ Polární orbitální dráha
- ◆ Sun-synchronous – synchronizována se Sluncem
- ◆ Geo-synchronní – doba oběhu Země je 24h
- ◆ Geo-stacionární – v rovině rovníku

DPZ

- ◆ Landsat - 25x25m, 10x10m. SPOT 20x20m
- ◆ rozlišení je ovlivněno stylem snímání (kanály, barvy)
- ◆ výsledné snímky jsou v UTM, pak převod do lokálních souřadnic
- ◆ grass: načte se do x-y location, úpravy, přesun do jiné location (i.in.erdas, r.in.gdal)
- ◆ další informace v manuálu GRASS. Cvičení

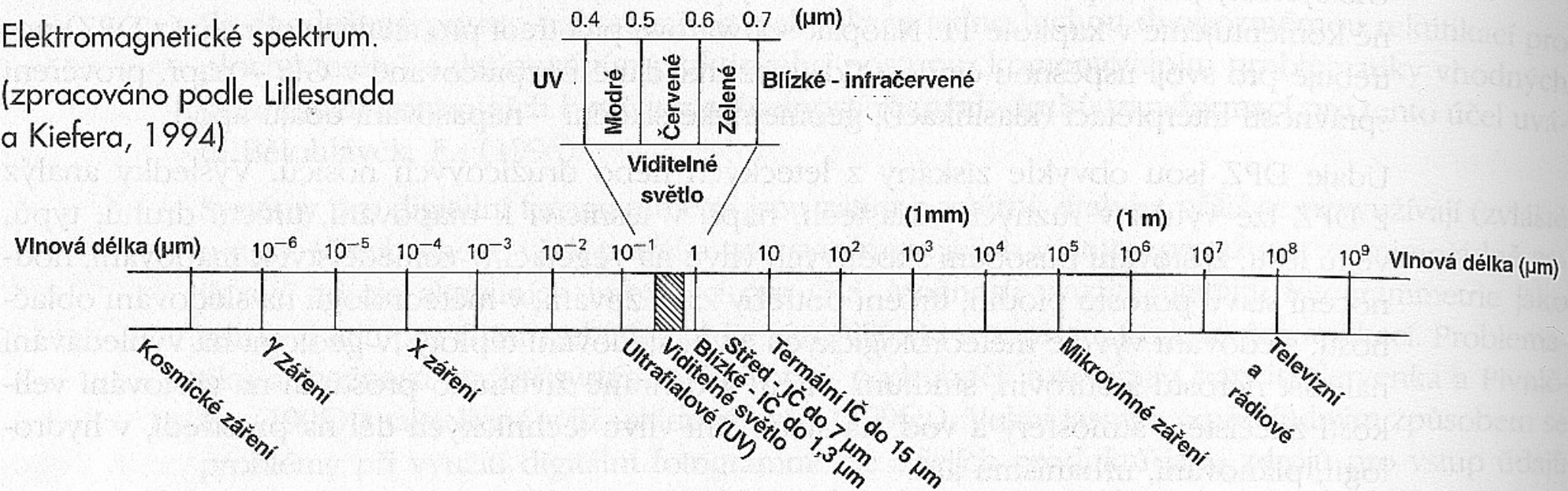

DPZ - spektrum

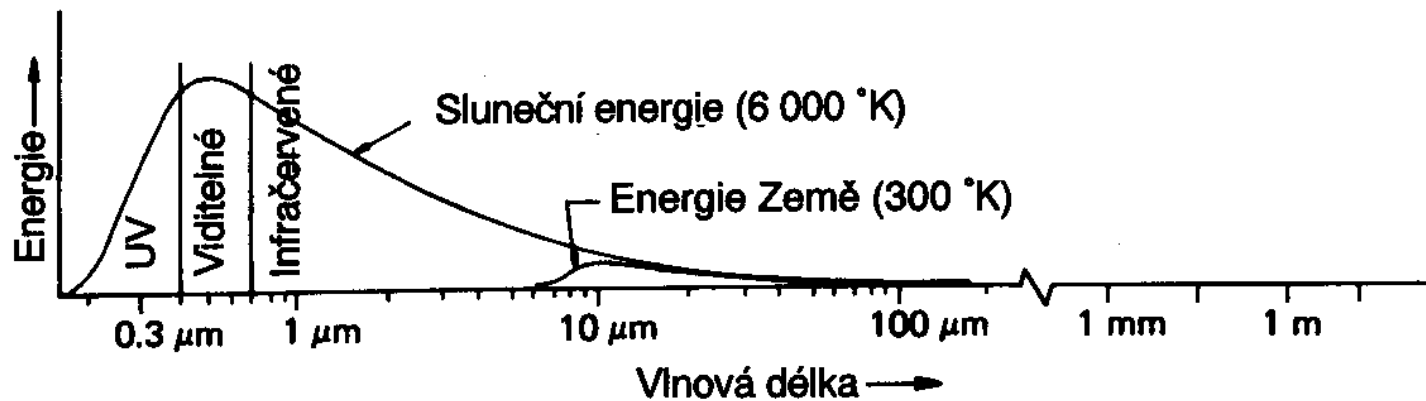
Obr. 9.2.

Elektromagnetické spektrum.

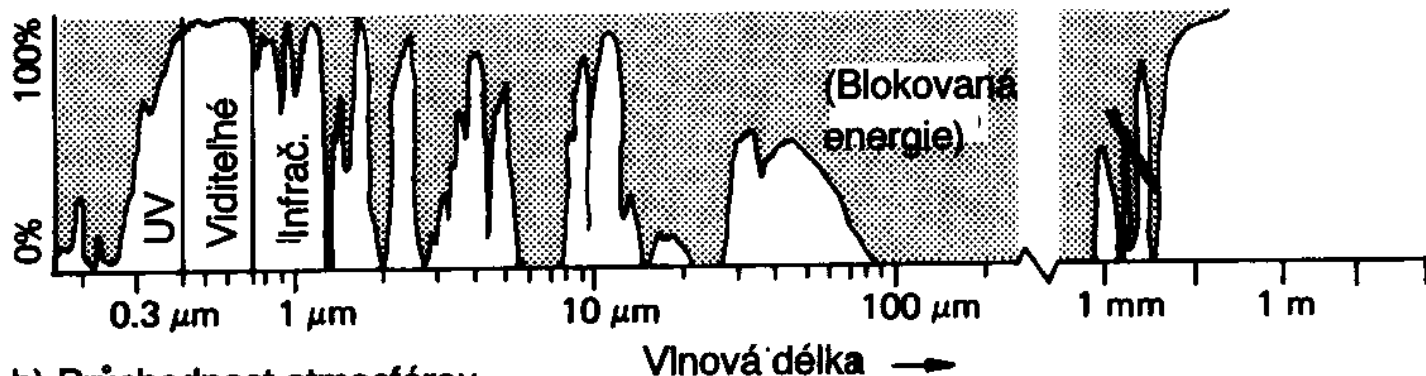
(zpracováno podle Lillesanda
a Kiefera, 1994)

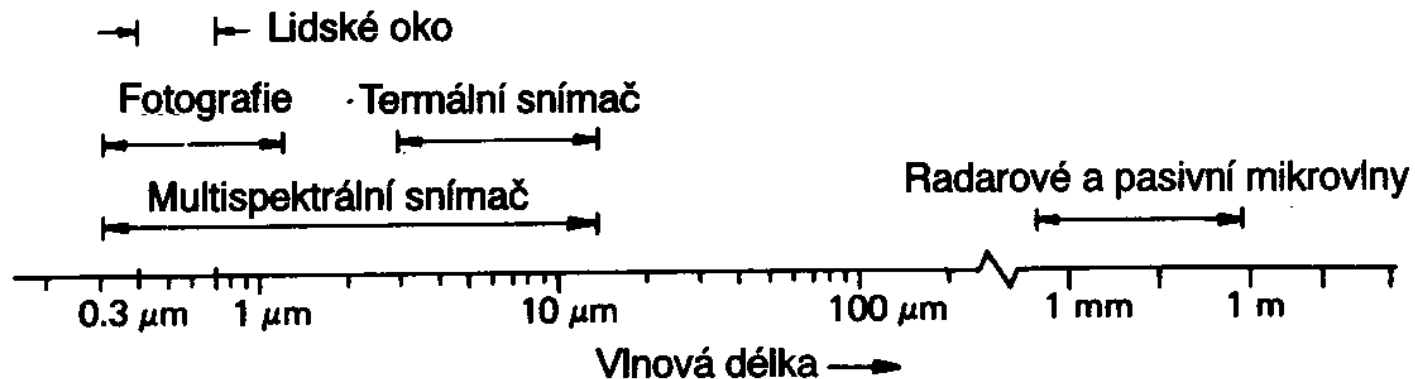
DPZ - spektrum

a) Zdroje energie

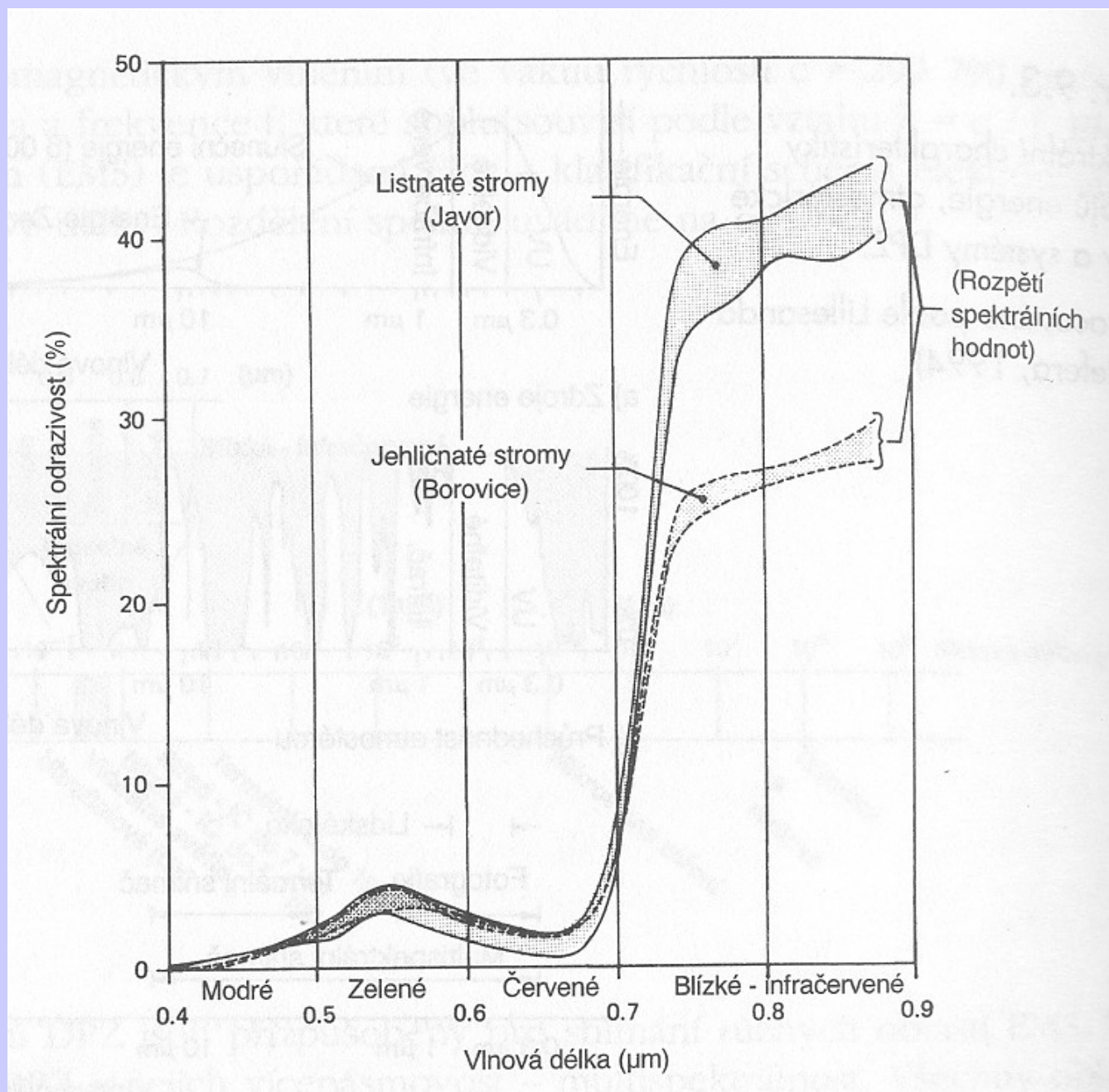

b) Průchodnost atmosférou

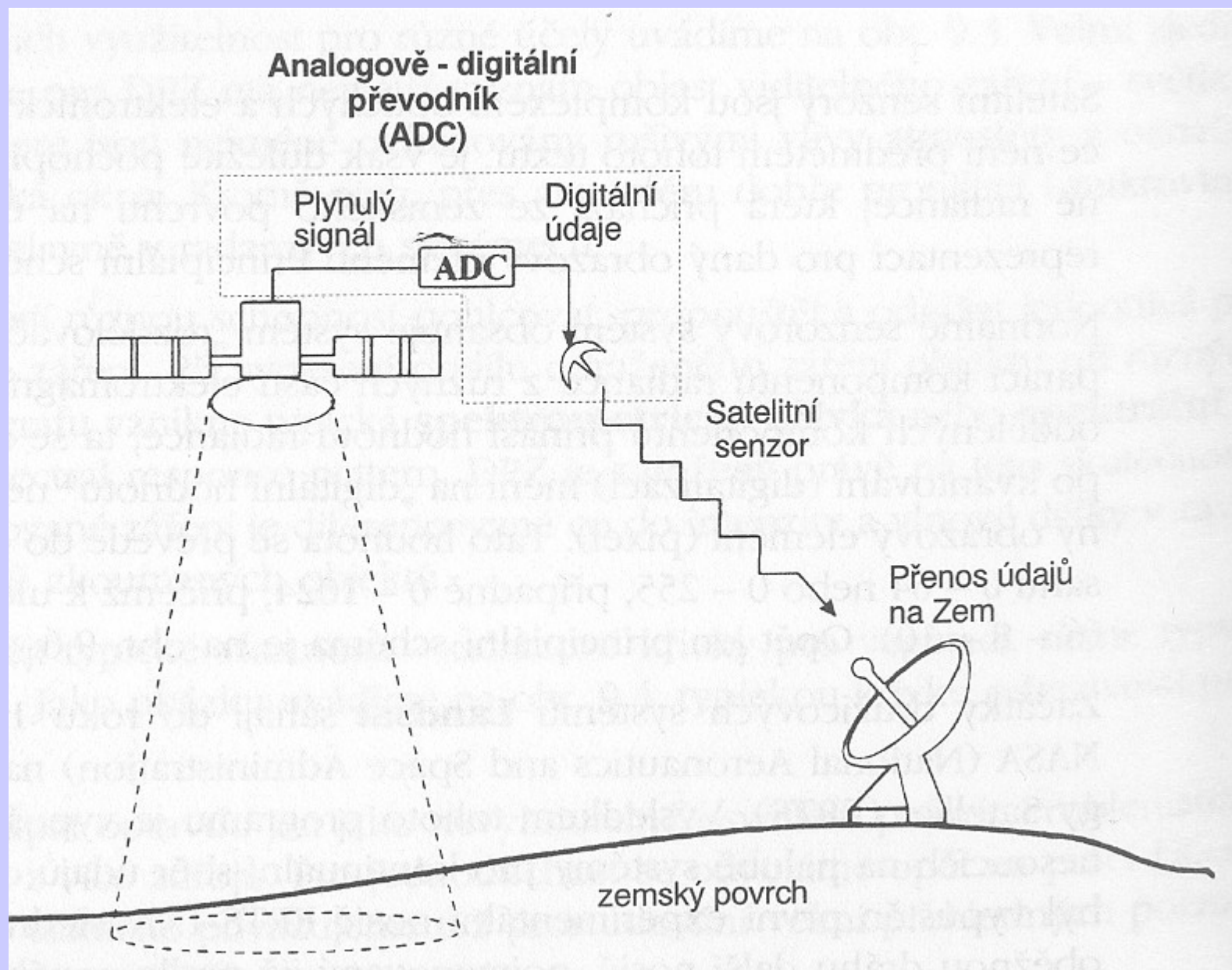
c) Běžné systémy DPZ

Spe. křivka odrazivosti

DPZ - schéma systému

Data ze satelitních snímačů

- ◆ Fotografie povrchu – pro účely mapování, rozpoznávání. “Spy” satelity
- ◆ Snímky v jiných částech spektra (Landsat TM)
  - ◆ Termální, zkoumání stavu atmosféry
  - ◆ Marine geography – teplota, vegetace
  - ◆ Správa krajiny – lesnictví
  - ◆
- ◆ Výškoměry – radarové, laserové (lidar) – DEM
- ◆ SRTM (Shuttle Radar Topography Mission), Gtopo-30
- ◆ terragear

Aplikace

- ◆ Zkoumání velkých oblastí
- ◆ Změny v čase
- ◆ Vegetační index (Landsat TM, infra, červené viditelné)
  - ◆ $NDVI = (TM4 - TM3) / (TM4 + TM3)$
- ◆ Klasifikace dat z DPZ
  - ◆ jednotlivým obrazovým prvkům je přiřazován obrazový význam
  - ◆ Corine Land Cover

ESA

- ◆ European Space Agency
- ◆ Česká kosmická kancelář
- ◆ GMES – globální monitoring životního prostředí

Landsat, SRTM, GRASS-nviz

Vstup ze sekundárních zdrojů

<http://www.cuzk.cz/>

- ◆ Manuální vstup přes klávesnici:
  - ◆ rozhodně ne pro prostorové údaje
  - ◆ vektory - změření souřadnic na zdroji, přepočtení, ruční zápis do DB
  - ◆ rastry - vypisování všech (atributových) hodnot buněk
  - ◆ lze ovšem připustit ruční zadávání atributových údajů pro vektory (existují OCR pro mapy)
- ◆ ZABAGED - Základní báze geografických dat České republiky

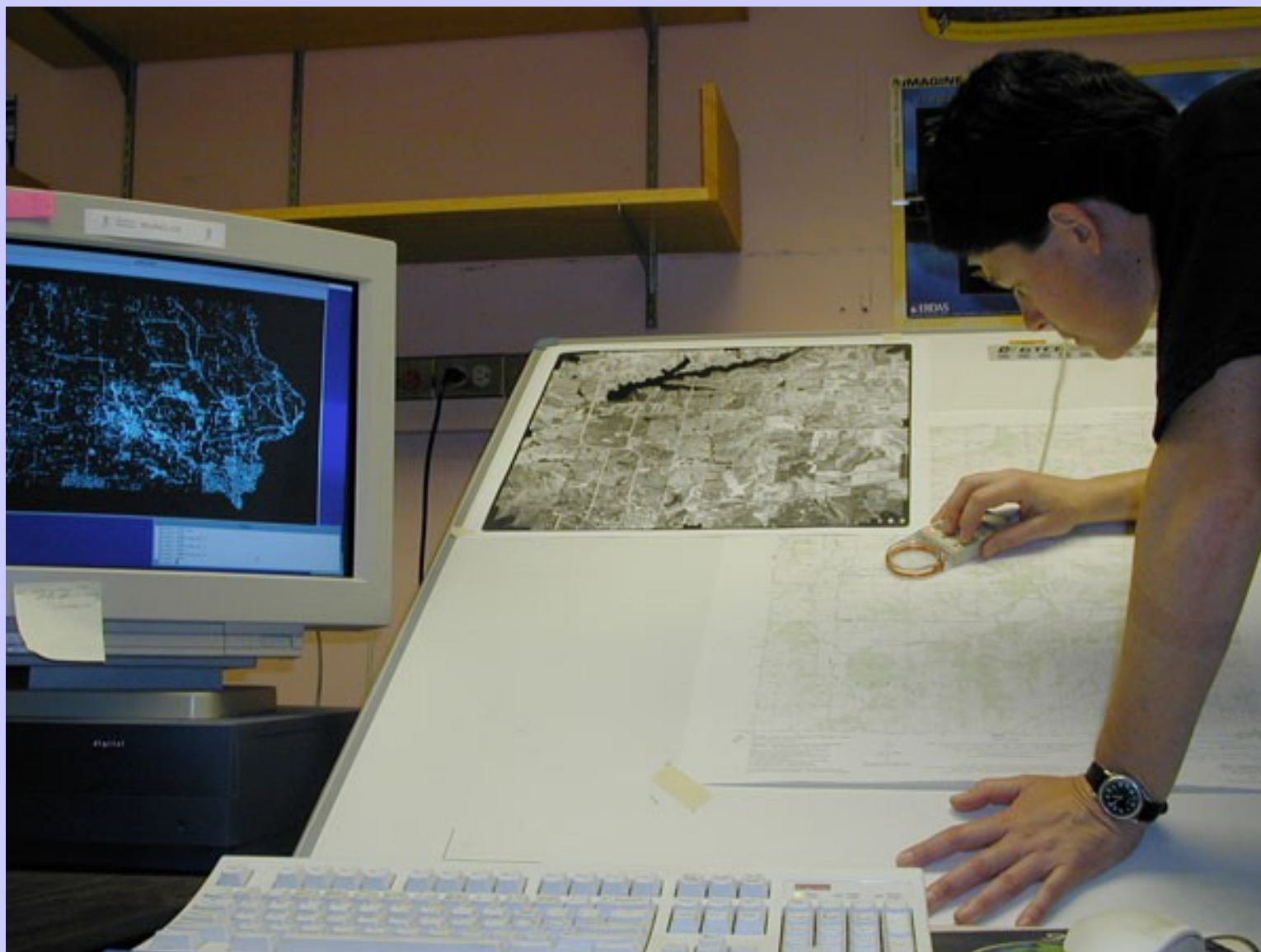
Digitalizace

- ◆ nejčastěji používaný způsob pro vstup prostorových údajů
- ◆ tablet (digitizér) - zařízení na snímání souřadnic - různě velká pracovní plocha, rozlišovací schopnost
- ◆ (později vektorizace na obrazovce)
- ◆ výhody – kontrola nad celým procesem
- ◆ nevýhody – pracné

Práce s tabletem – sběr tématických dat

Postup digitalizace

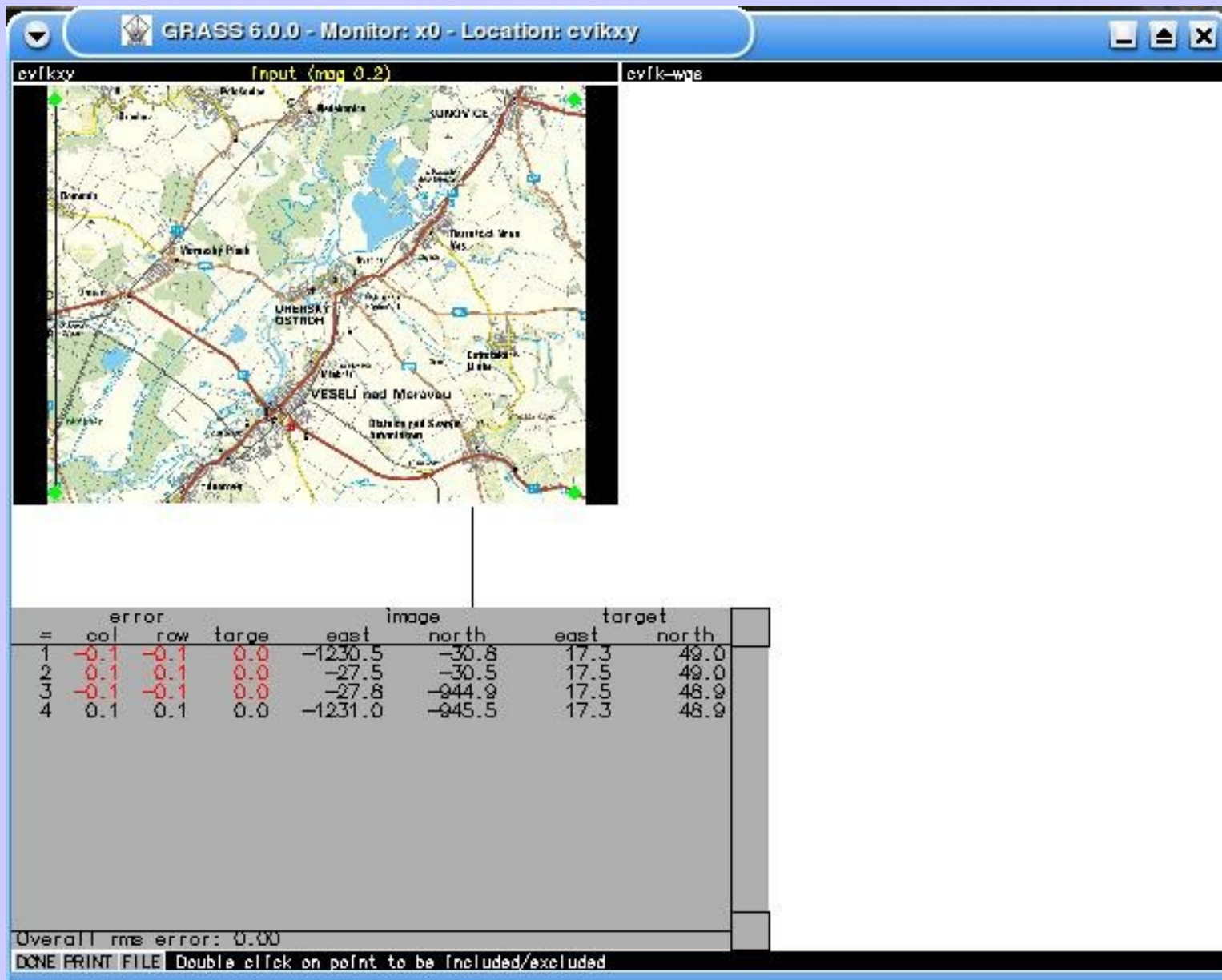
- ◆ definování pracovní oblasti - zadání souřadnic okrajů mapy (boundary)
- ◆ zadání polohy kontrolních bodů (tics) - referenční body na mapě. Použití při srovnání více vrstev,
- ◆ transformaci souřadnicového systému digitizéru na souřadnicový systém mapy. Registrace mapy
- ◆ vlastní editace objektů
- ◆ editace chyb

Postup digitalizace

- ◆ Kontrolní body - alespoň 4. Zadájí se do mapy, slouží pro posouzení chyby snímání digitizérem. Například
- ◆ značky na okrajích mapy.
- ◆ Průměrná kvadratická odchylka:
- ◆ $RMSerror = \sqrt{(e1^2 + e2^2 + e3^2 + \dots + en^2)/n}$
- ◆
- ◆ (dale k chybe)

i.rectify

Vstup obrázku do GISu

- ◆ Obrázek se má stát mapou – nutno georeferencovat, geokoordinovat, rektifikovat
- ◆ Vlícovací (referenční) body
- ◆ Nástroj pro mapovou projekci
- ◆ Digitalizace na obrazovce PC

Georeferencování v GRASSu

- ◆ Založení XY lokace
- ◆ r.in.gdal – GDAL knihovna, rastry
- ◆ i.group – definice předmětu georef.
- ◆ i.target – definice cíle transformace
- ◆ i.points – editace vlíčovacích bodů
- ◆ i.rectify – spuštění transformace
- ◆ Vrstvy jsou projektovány do cílové lokace

Vlastní digitalizace

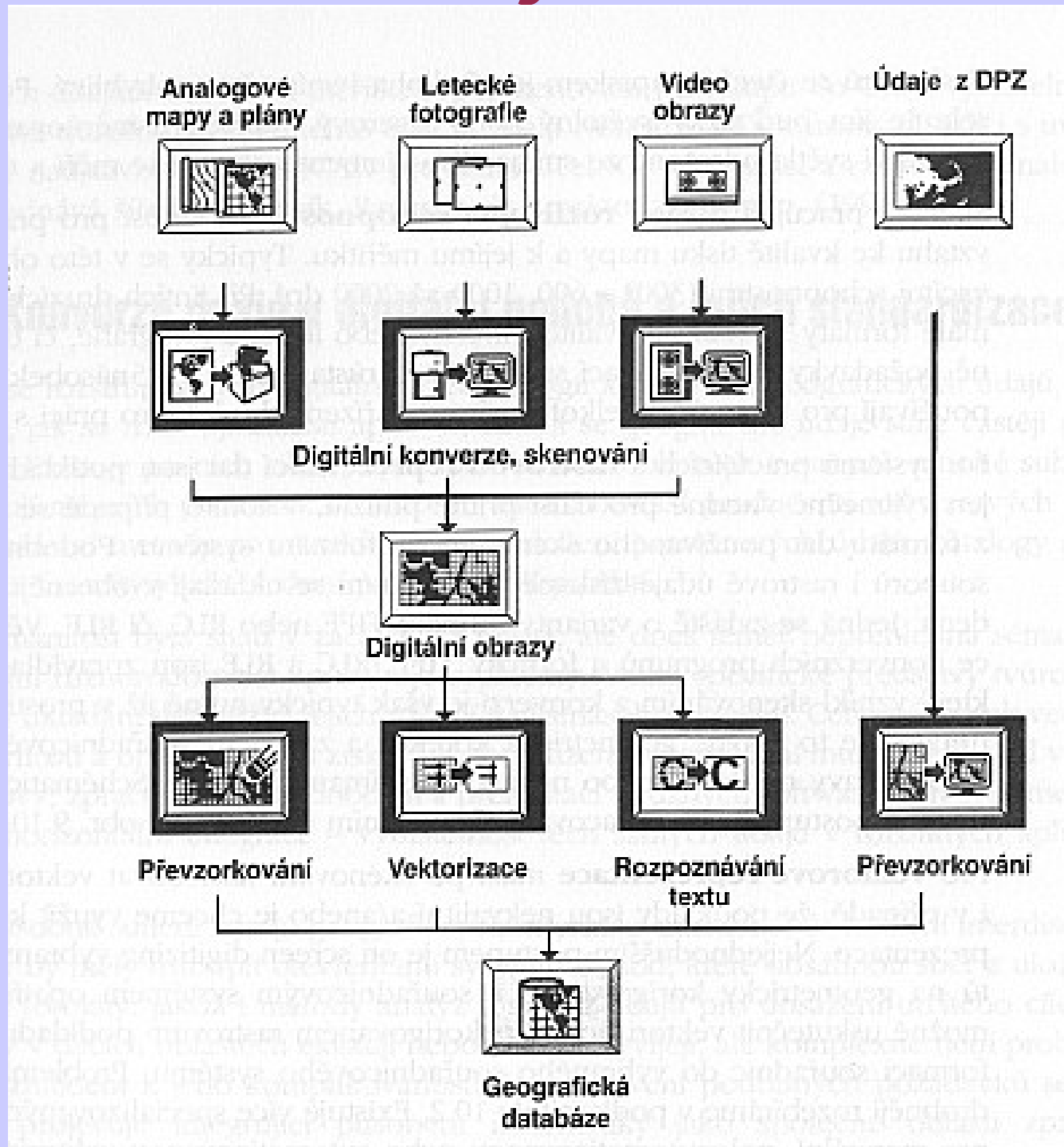
- ◆ Zjišťujeme polohu bodů. Definujeme linie a plochy.
- ◆ Náročná práce. Způsobuje chyby:
  - ◆ nespojení čar v lomových bodech nebo průsečích
  - ◆ nedotahy a přetahy čar
  - ◆ vynechání bodů nebo čar
  - ◆ vícenásobné zaznamenání
  - ◆ nesprávné označení
  - ◆ nesprávné umístění objektu nebo jeho části
- ◆ Editovací programy poskytují funkce: zooming, mazání, spojení čar, přemísťování objektů...
- ◆ Obvykle to jsou specializované moduly GIS systémů
  - ArcGIS (ADS - arc digitizing system)

Digitalizace rastrů

- ◆ Po digitalizaci následuje tzv. rasterizace.
- ◆ Jedná se o překrytí prázdného rastrového souboru vektorovým. Rastrový soubor už má předem definované rozměry, rozlišení.
- ◆ Převod vektorů na rastry bude následovat (části vektorů).

Zdroje dat

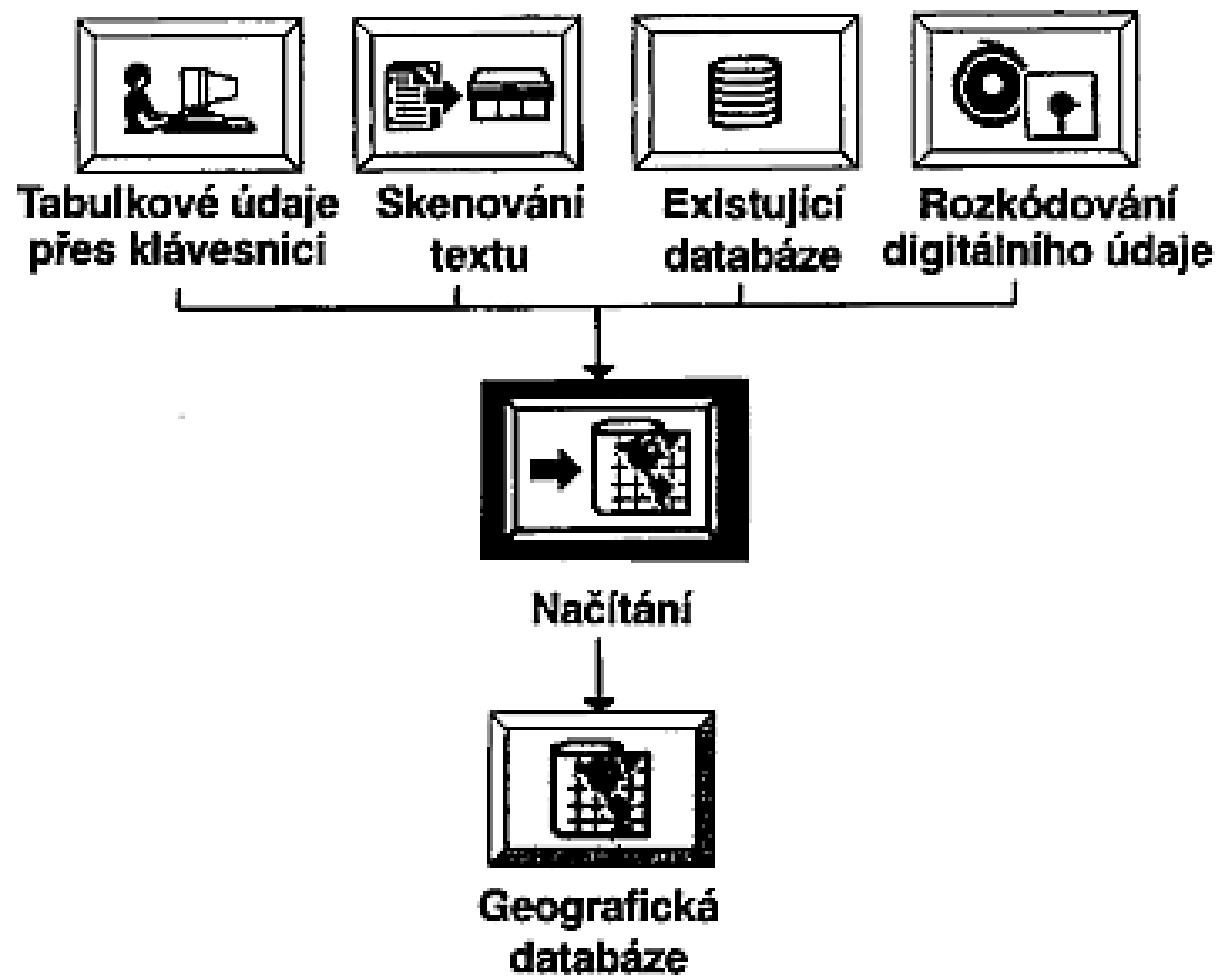
Digitalizace na obrazovce

- ◆ Moderní přístup (nevyžaduje spec. zařízení).
- ◆ máme digitalizovaná data (mapy, zdroje z DPZ)
- ◆ přemístíme je do GIS systému
- ◆ na obrazovce do nich zakreslujeme vektory
- ◆ současně se plní DB atributy
- ◆ bude na jednom lab. cvičení
- ◆ kromě čistě manuálních postupů existují algoritmy poloautomatického převodu (výsledky závisí na kvalitě předlohy)
- ◆ Standardizace dat.

Budování topologie, vstup atributů

- ◆ Topologie - racionální vybudování reprezentace složitějších objektů.
- ◆ topologických vztahů není omezeně
- ◆ souvisí s uložením dat, analýzou
- ◆ topologie mezi vrstvami - města a silnice
- ◆
- ◆ Atributy - importy z databází, ruční zadávání
- ◆
- ◆ Získávání geodat je velký a drahý problém.

Zdroje dat, atributy

WMS – Web Map Services

- ◆ Specifikace dle OGC – Open Geospatial Consortium
- ◆ WMS služby, servery
- ◆ Lze připojit přes ArcCatalog
- ◆ ArcIMS servery

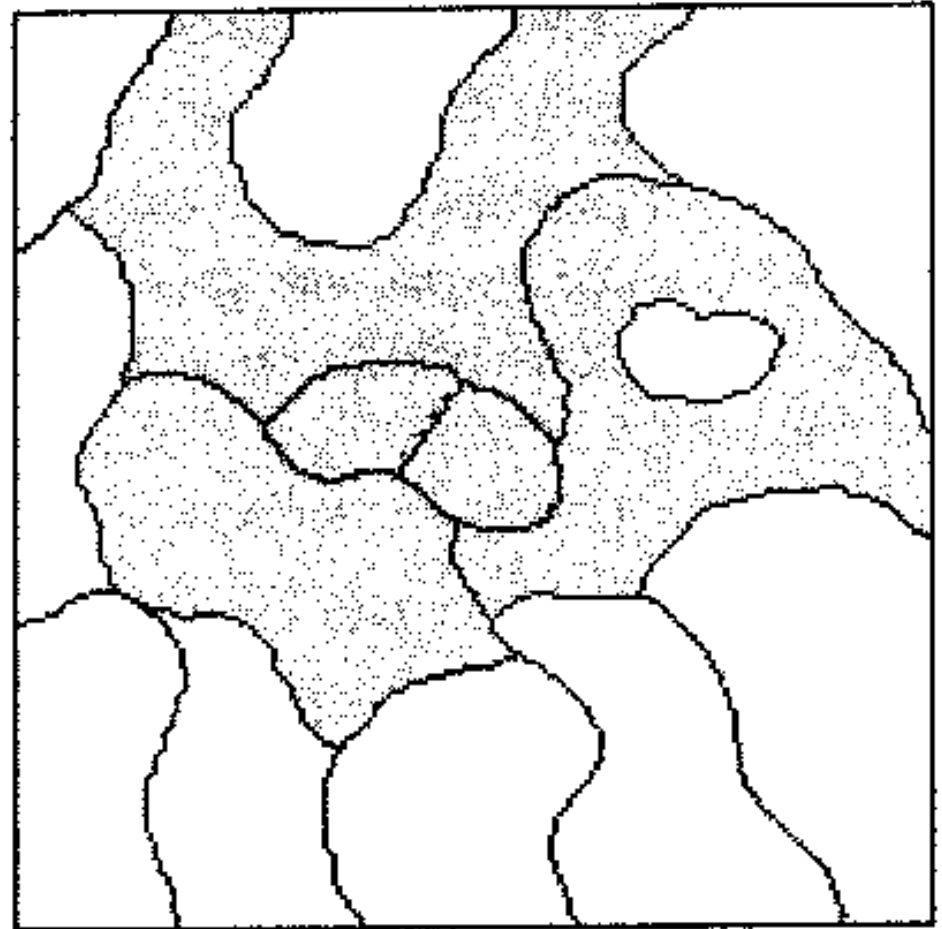
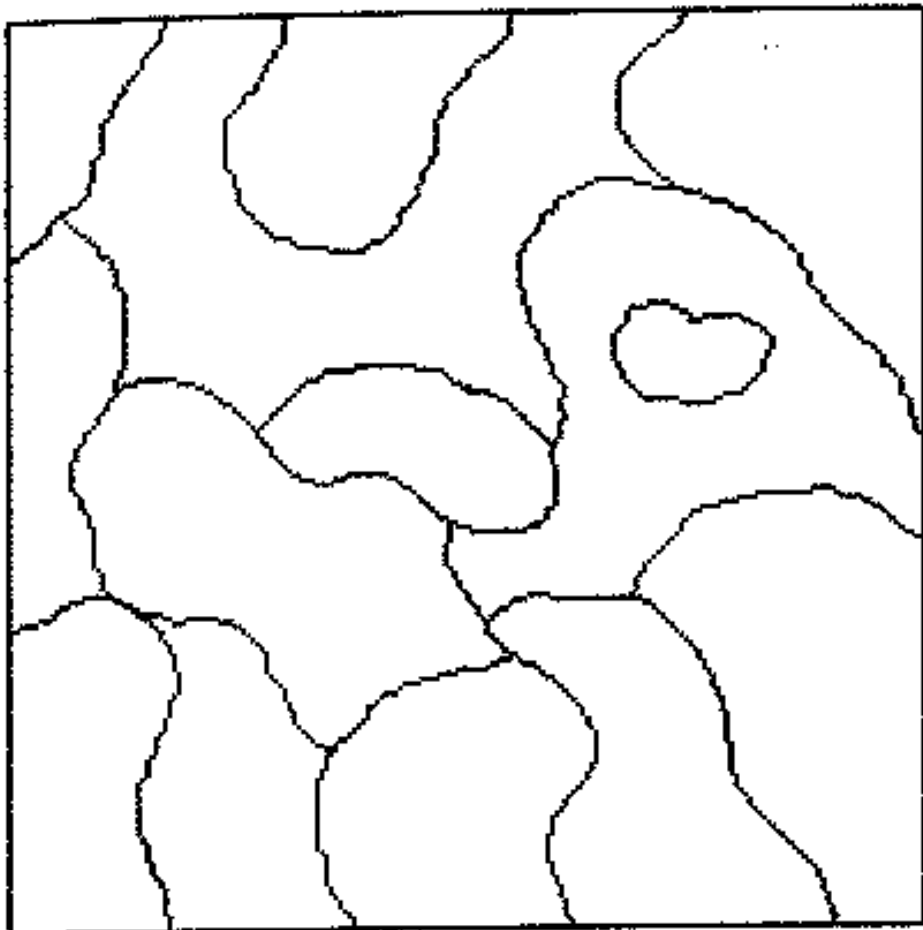
GeoTIFF

- ◆ Rastr je fakticky počítačový obrázek
- ◆ Přiložíme-li k obrázku informace o jeho geokoordinaci, máme přenositelný rastrový formát
- ◆ `r.in.gdal` – přímo do lokace
- ◆ `r.out.*`, `r.out.gdal`
- ◆ Předávání Landsat, SRTM, ...

GIS

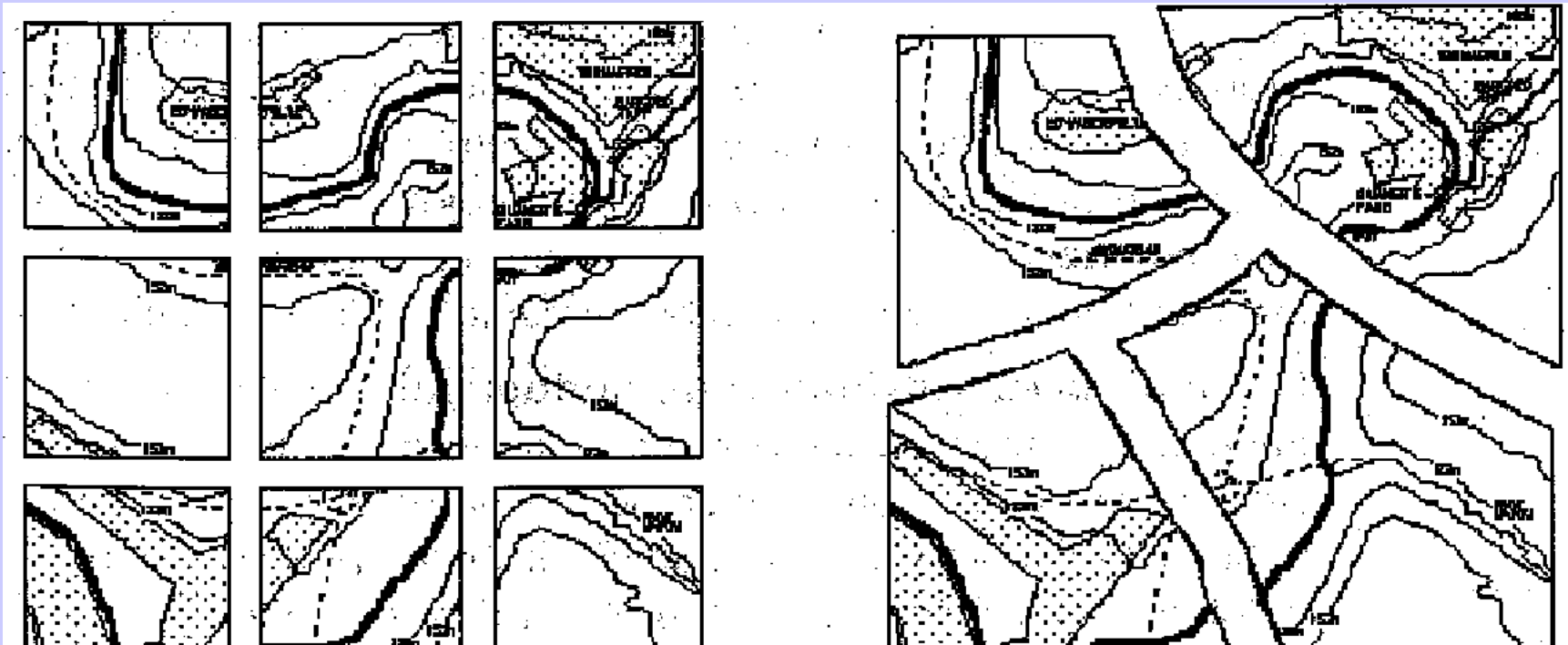
Restrukturalizace údajů

Restrukturalizace údajů – zásahy do topologie

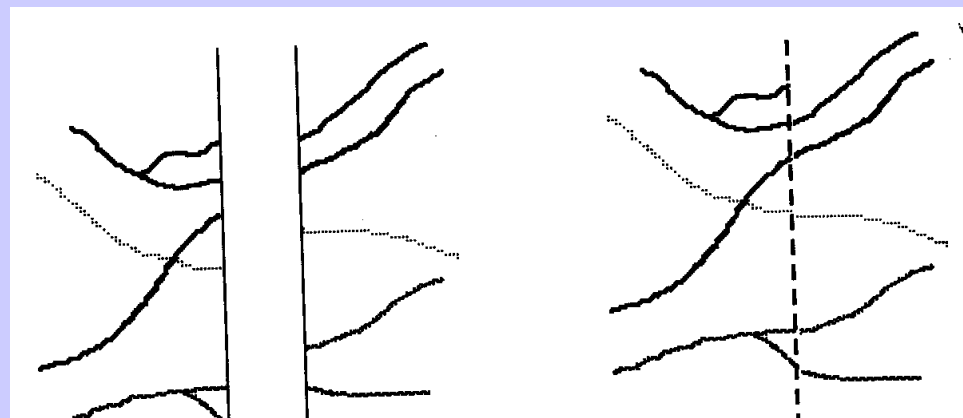
Restrukturalizace údajů

- ◆ Zpracování velkých území
- ◆ Rozdělení údajů (podle hranic):
  - ◆ pravidelné - mapové listy
  - ◆ nepravidelné - mnohdy flexibilnější. Například sleduje určité národní, regionální hranice....
- ◆ Bezešvá mapa – uživatel (algoritmus) nemusí znát fyzické uspořádání mapy (listů)

Restrukturalizace údajů

- ◆ Rozdělení údajů (podle hranic):
  - ◆ u rastrové reprezentace spíš pravidelné dělení. Jinak zavedení "pozadí"
  - ◆ dělení vyžaduje zavedení a správu okrajů
  - ◆ ztotožnění okrajů (edge-matching) - správné napojení okrajů map a hlavně napojení
  - ◆ objektů na okrajích (objekty se stejnou atributovou hodnotou)
  - ◆ nenapojitelné čáry nutno opravit ručně

Restrukturalizace údajů

- ◆ Rozdělení údajů (podle hranic):
  - ◆ pochopitelně se musí přebudovat topologie objektů, které zasahují do obou mapových listů
  - ◆ GIS také obsahují funkce pro napojování na základě referenčních bodů

Restrukturalizace údajů – změny v rastru

- ◆ změna velikosti buňky rastru - změna rozlišovací úrovně.
- ◆ Účel – sladění s jinými zdroji, redukce objemu dat.
- ◆ navazuje na analýzy při změnách velikosti:
  - ◆ při zjemňování rastru - dochází pouze k úpravě geometrie rastru (jedna buňka se rozdělí na víc menších - a převezmou atribut)
  - ◆ zvětšování rozměru - je nutné přepočítat nové atributy (z mnoha atributů menších buněk odvodit ten výsledný ve větší buňce)

Manipulace s atributy

- ◆ Při manipulaci s atributy vektorů - dat-abázové operace. Například "slučování" (polygon dissolve) - sloučí se sousedící polygony s příbuznou hodnotou atributu - následuje přebudování topologie (např. sousednosti)
- ◆ Rastr – reklasifikace (r.reclass)
- ◆ (překódování atributů do jiné podoby)
- ◆ r.mapcalc - složitější odvozování mapy

Změna parametrů mapy

- ◆ změna projekce
- ◆ transformace souřadnicového systému
- ◆ převzorkování
- ◆
- ◆ Změna zeměpisných souřadnic (lat-lon) na pravoúhlé (S-42, S-JTSK) se nazývá analytická transformace.
- ◆ Projekce - přepočet zeměpisné souřadnice.

Změna parametrů mapy

- ◆ Pracujeme s typy zobrazení:
  - ◆ zobrazení vstupních map
  - ◆ interní zobrazení - uložení dat, analýzy
  - ◆ zobrazení mapových výstupů
- ◆ V ideálním případě jsou všechny tři stejné. V praxi jinak (minimálně v měřítku map).
- ◆ Problém roste při potřebě slučovat větší územní celky (nadmárodní). Jednotné zobrazení není takřka možné.

Transformace

- ◆ numerické transformace - transformace hodnot souřadnic mezi rovinnými pravoúhlými souř. systémy
- ◆ nevyžadují znalost kartografických zobrazení nového a původního systému
- ◆ jsou založeny pouze na znalosti přesné polohy vybraných bodů (referenční) v obou systémech
- ◆ prakticky všechny metody korekcí leteckých a družicových snímků jsou založeny na výpočtu parametrů transformací z pozemních kontrolních bodů

- ◆ Metody transformace:
  - ◆ lineární konformní transformace
  - ◆ polynomická transformace
- ◆ Využití při geokoordinaci

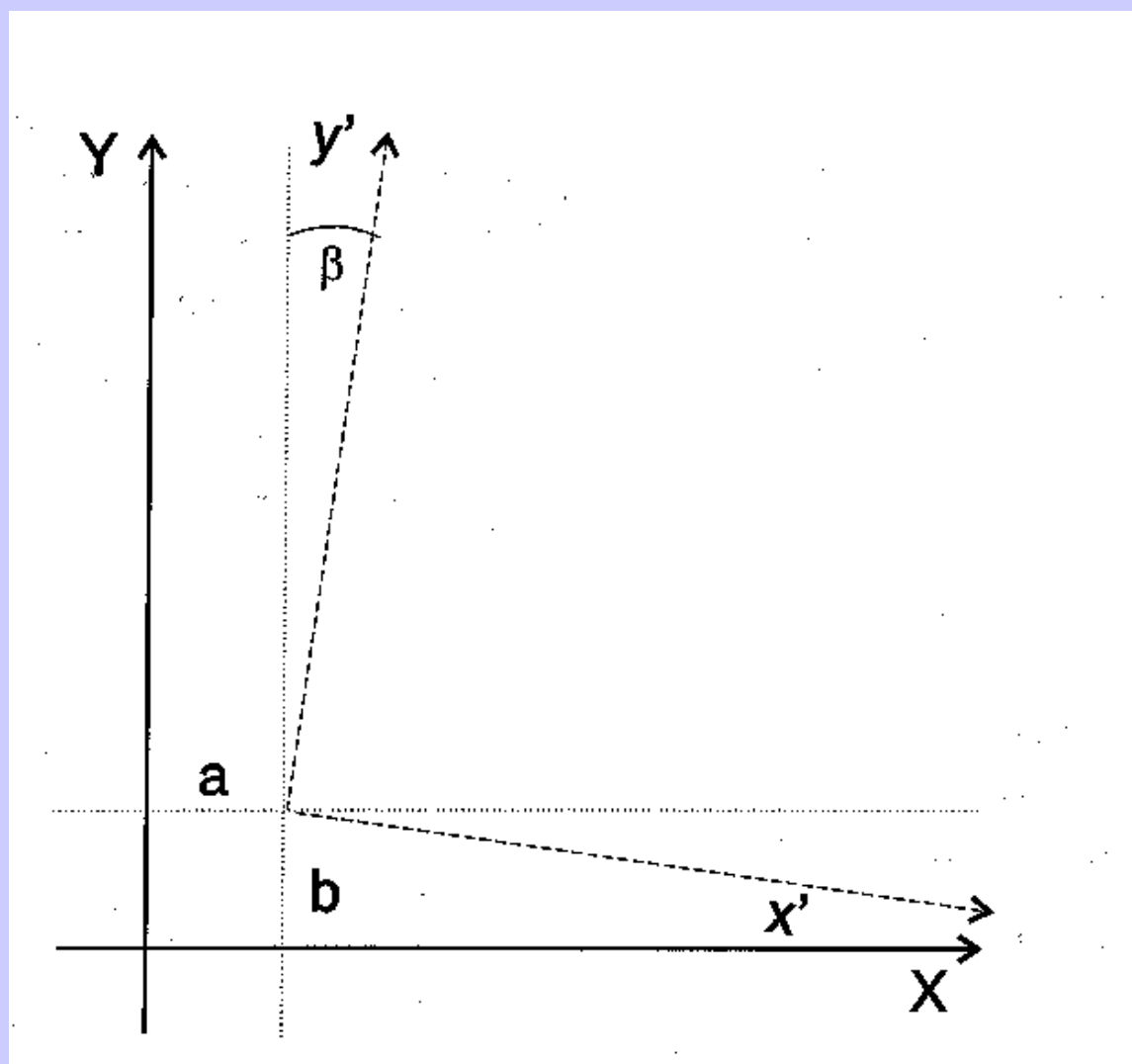

Lineární konformní transformace

- ◆ Také tzv. Helmertova transformace
- ◆ Provádí:
  - ◆ posunutí a, b
  - ◆ otočení (rotace) β
  - ◆ změnu měřítka m -krát

$$\begin{aligned}x' &= (m * x * \cos(\beta) + m * y * \sin(\beta)) + a \\y' &= (-m * x * \sin(\beta) + m * y * \cos(\beta)) + b\end{aligned}$$

Lineární konformní transformace

Lineární konformní transformace

- ◆ Pro optimální odhad parametrů transformace se používá víc bodů (4). Hodnoty koeficientů se pak vypočtou metodou nejmenších čtverců, při které se minimalizuje rozdíl v poloze mezi souřadnicemi v obou systémech.

Pro dvojici kontrolních bodů: $(x_1, y_1), (x_2, y_2) \rightarrow (x'_1, y'_1), (x'_2, y'_2)$

$$m * \cos(\beta) = \frac{(x_2 - x_1) * (y'_2 - y'_1) - (y_2 - y_1) * (x'_2 - x'_1)}{(x'_2 - x'_1) * (x'_2 - x'_1) + (y'_2 - y'_1) * (y'_2 - y'_1)}$$

$$m * \sin(\alpha) = \frac{(x_2 - x_1) * (x'_2 - x'_1) + (y_2 - y_1) * (y'_2 - y'_1)}{(x'_2 - x'_1) * (x'_2 - x'_1) + (y'_2 - y'_1) * (y'_2 - y'_1)}$$

Polynomická transformace

- ◆ Afinní transformace - polynomická transformace prvního řádu (nejjednodušší případ).
- ◆ Rovnoběžným přímkám odpovídají zase rovnoběžné přímky
- ◆ Opět z většího počtu bodů. Afinní transformace se běžně používá při transformaci souřadnicového systému digitizéru do systému mapy.

Rastrové transformace

- ◆ Změna polohy středu buňky, změna atributu.
- ◆ Převzorkování - pomocí transformací se vypočte hodnota nového středu buňky. Jak přiřadit novou atributovou hodnotu?
  - ◆ přiřazení hodnoty nejbližšího souseda (nearest neighbour assignment) - atribut je vybrán z buňky nejbližší středu v původním rastru
  - ◆ bilineární transformace (vhodná pro povrchy) - vychází se ze čtyř okolních hodnot původního rastru v okolí nového středu. Provádí se průměr vážený vzdálenostmi. Nevýhoda: vyhlazování hran, odfiltrování extrémních hodnot.
  - ◆ kubická konvoluce - podobná bilineární. 16 hodnot z okolí

Generalizace

- ◆ V kartografii: výběr a zjednodušování reprezentace detailů objektů s ohledem na měřítko a (anebo) účel mapy.
- ◆ mnoho úsilí se věnuje automatizaci procesů generalizace
- ◆ vztah k měřítku - na jaké úrovni měřítka se má provést jistá generalizace
- ◆ generalizace bodů
- ◆ generalizace linií - snížení počtu čar (zlomů v linii)

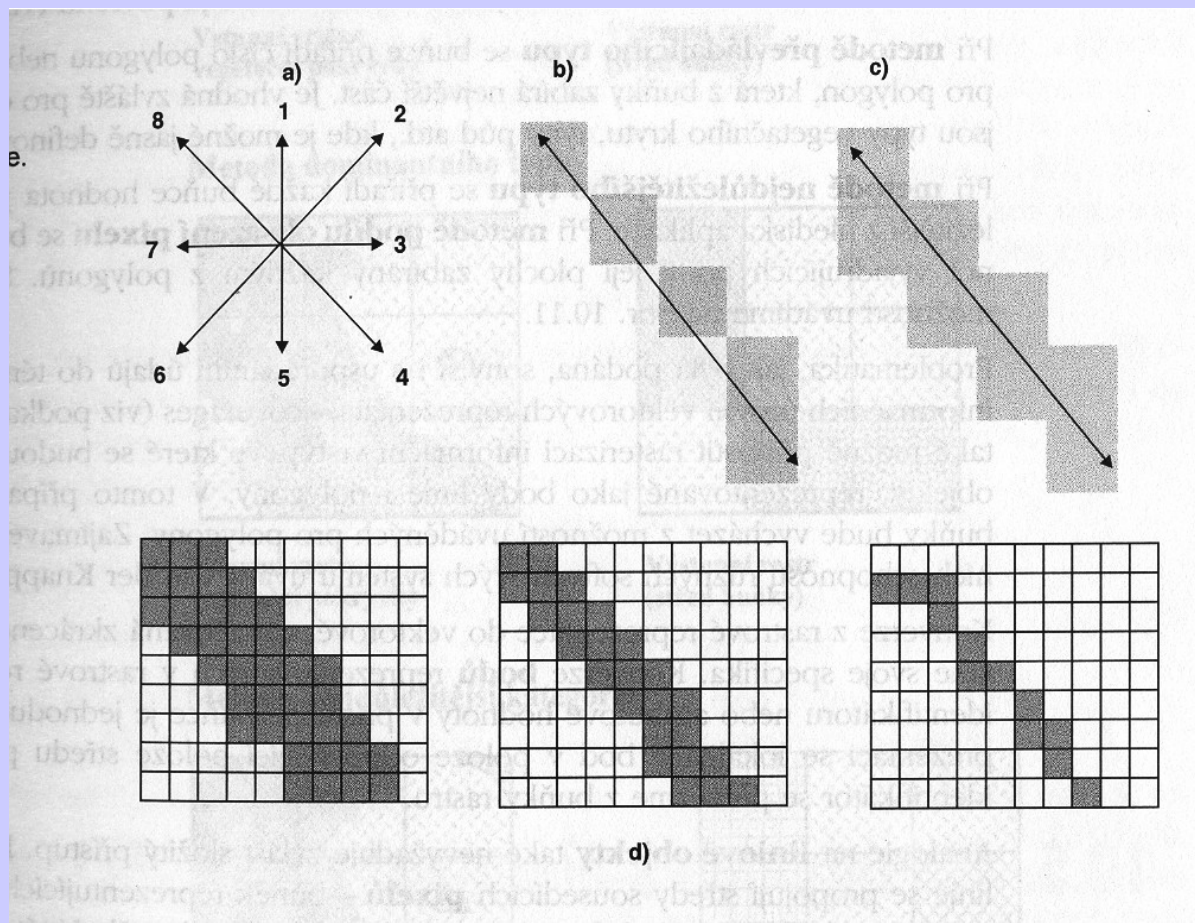
Konverze reprezentací – vektor na rastr

- ◆ na první pohled jednoduchá záležitost
- ◆ (bod, linie, polygon)
- ◆ atributové hodnoty - co vložit do výsledné buňky rastru? (katalogové číslo, významný atribut – podle aplikace)
- ◆ body - umístí se do buňky, kam padnou
- ◆ linie - překrytí vektorové reprezentace přes rastrovou (zasažené buňky "se vybarví")
- ◆ skeletonizace - ztenčování linií, hledání minimální reprezentace linie (po variantě "všechny zasažené")

Vektor na rastr

- ◆ a) možnost výběru sousedních pixelů, b) propojování sousedních pixelů, c) rasterizace všech zasažených, d) skeletonizace

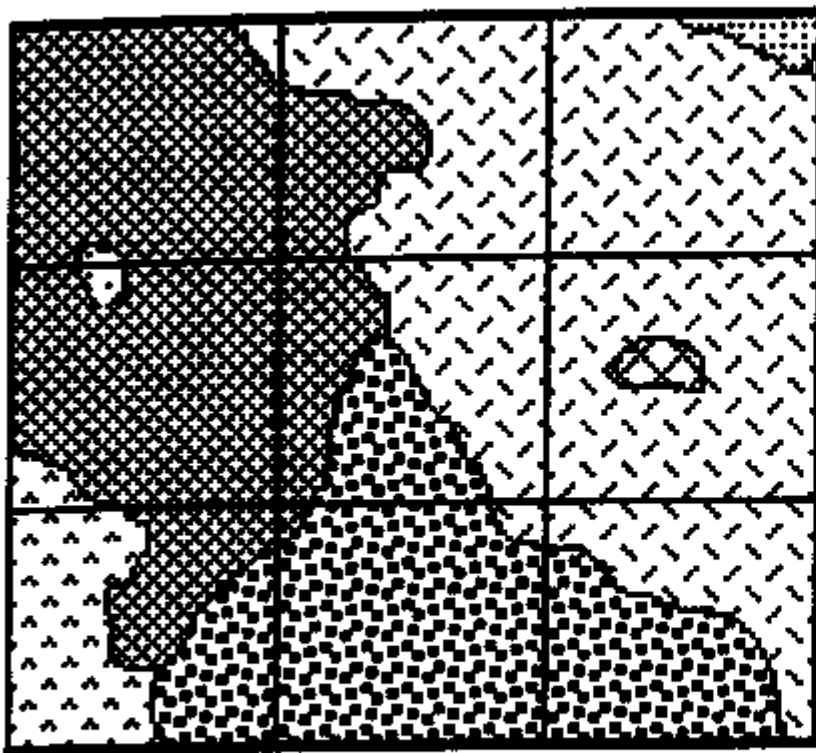

Vektor->rastr (polygony)

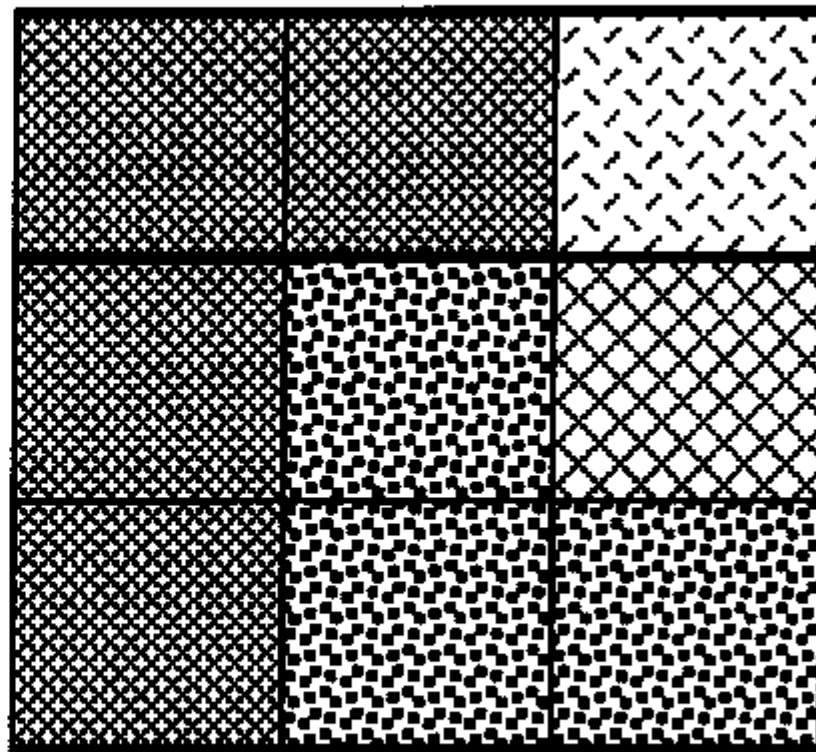
- ◆ Rasterizace geometrie = ohraničujících linií + následně vyplnění obsahu.
- ◆ Lepší metody: (do buňky zasahuje více polygonů)
  - ◆ metoda centroidu - hodnota ze středu
  - ◆ metoda dominantního typu - přiřadí se hodnota polygonu, který pokrývá největší část plochy buňky
  - ◆ ... nejdůležitějšího typu - podle aplikace
  - ◆ ... podílu obsazení pixelu - buňce je přiřazeno více hodnot vážených poměrem ploch polygonů

Vektor->rastr (polygony)

Metoda centroidů

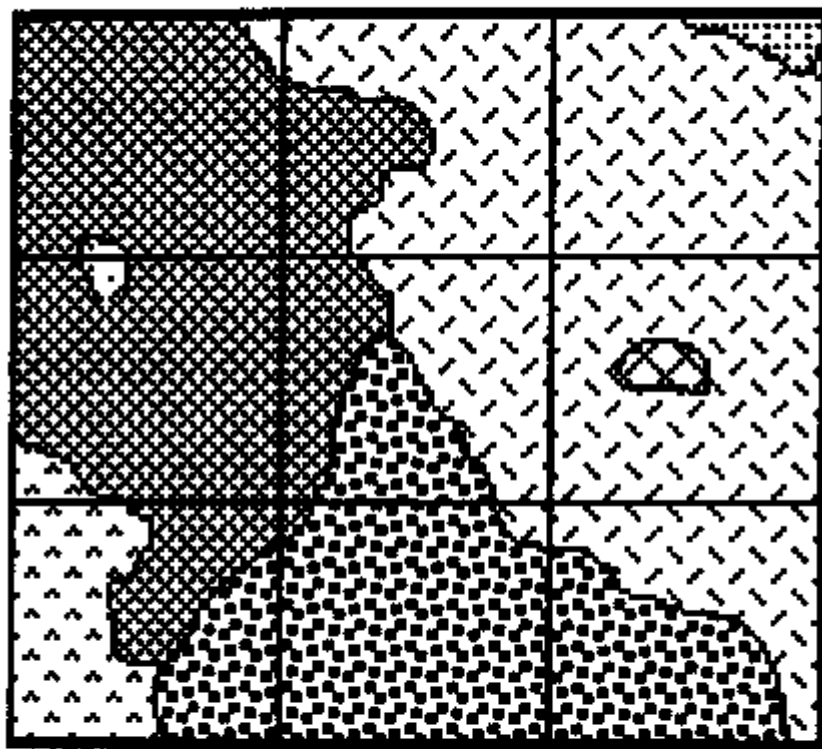
**Vstupní vrstva
vegetační pokrývky**

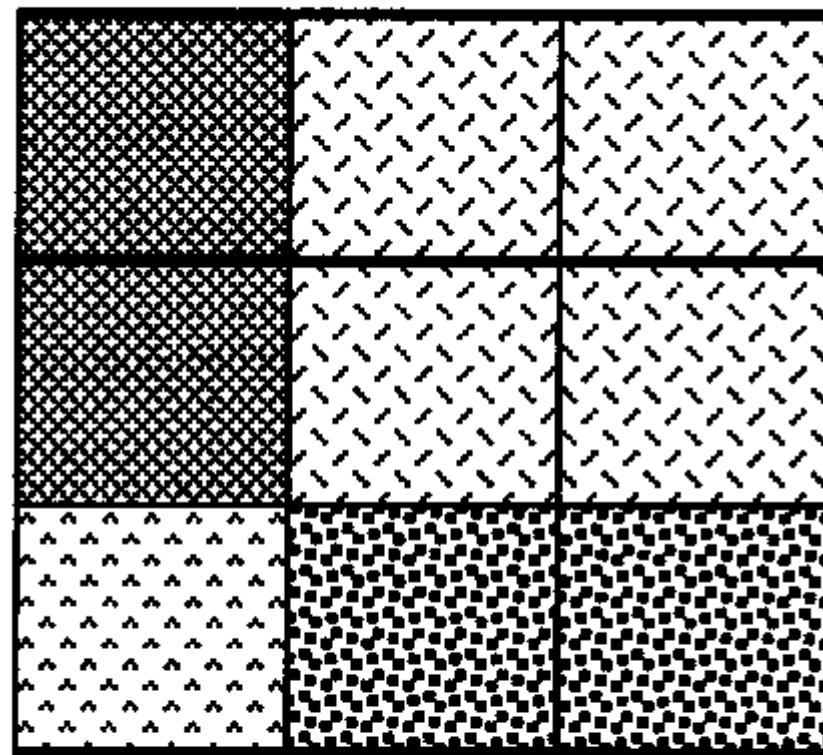
**Výstupní rastr
(střed buňky)**

Vektor->rastr (polygony)

Metoda dominantního typu

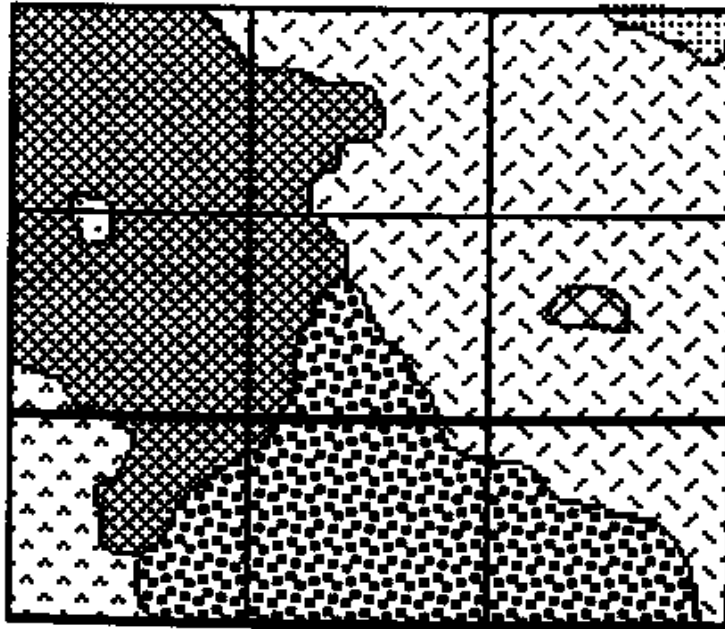
**Vstupní vrstva
vegetační pokrývky**

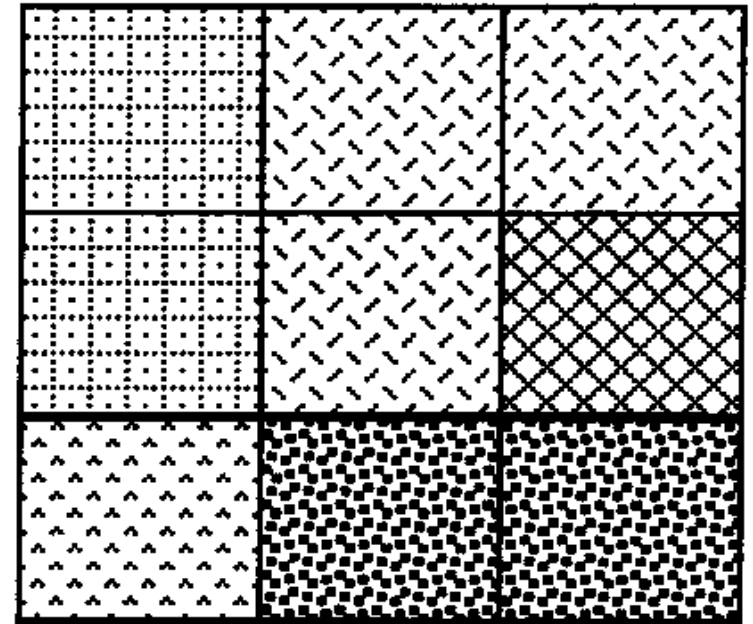
**Výstupní rastr
(střed buňky)**

Vektor->rastr (polygony)

Metoda nejdůležitější kategorie

Vstupní vrstva
vegetační pokrývky

Výstupní rastr
(vážené třídy)

Váha nejdůležitější kategorie

Váha pro druhou
nejdůležitější kategorii

Kategorie bez přiřazení vah

Rastr na vektor

- ◆ body - je přiřazena poloha středu buňky
- ◆ linie - propojí se středy "zasažených buněk", ztenčování linií
- ◆ vektorizované linie mají lomený průběh - pak následuje generalizace (?) průběhu, a (anebo) vyhlazování průběhu (například vynecháním každého n-tého bodu na linii)
- ◆ filtrace - dolnopropustní filtrování. Nemění se počet bodů. Linie se vyhladí
- ◆ polygony - identifikace a extrakce hranic, rekonstrukce topologie, vyhlazení hraničních linií (více typů algoritmů pro hledání hranic)

Bude následovat

- ◆ Analýzy
  - ◆ rastr
  - ◆ vektor
  - ◆ DPZ
- ◆ Kartografie
- ◆ GPS